

ВСЕУКРАЇНСЬКА
ПРОФЕСІЙНА

Все
про

БУХГАЛТЕРСЬКА
ГАЗЕТА

КОМПАНІЯ
РОКУ
2019

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

З нами Ви

Від людини залежить багатство

№ 22

(3099)

7 березня 2022

Нагороджена Почесною грамотою і пам'ятним знаком Кабінету Міністрів України
за значний внесок у розвиток економічної та правової освіти громадян України

ISSN 1682-3284

ДОПОМОГА АРМІЇ ГРИВНЕЮ

ОБЛІКОВІ ТА ПОДАТКОВІ
НАСЛІДКИ

3

РЕЄСТРАЦІЯ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ

НА ХАРЧІ ТА СІЛЬГОСППРОДУКЦІЮ —
БЕЗ БЛОКУВАННЯ

10

ПРОСТІЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ — ЦЕ ТИМЧАСОВО

ДОКУМЕНТАЛЬНЕ
ОФОРМЛЕННЯ ТА ОБЛІК

6

ВОЄННИЙ СТАН: ЯК ПРАЦЮЮТЬ НОТАРІУСИ

ПОСТАНОВА КМУ
від 28.02.2022 р. № 164

11

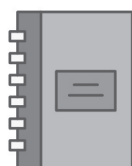

+ o

АРХІВ НОМЕРІВ ГАЗЕТИ

+ o

ЗРУЧНИЙ ПОШУК!

gazeta.vobu.ua

№ 22
07.03.2022

Передплатний індекс газети "Все про бухгалтерський облік" 33594.
Передплату на газету можна оформити в будь-якому відділенні зв'язку України!

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

● ВОЄННИЙ СТАН

Допомагаємо армії гривнями:
облікові наслідки **(Н. Бобрик)** 3

Простій на підприємстві —
це тимчасово, до перемоги **(І. Михайлова)** 6

● ПДВ

ПН/РК на харчі та сільгосппродукцію
реєструватимуть без блокування
(Н. Бобрик) (Коментар до постанови КМУ
від 28.02.2022 р. № 163) 10

● НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

Постанова КМУ "Деякі питання нотаріату
в умовах воєнного стану"
від 28.02.2022 р. № 164 11

Постанова КМУ "Деякі питання здійснення
оборонних та публічних закупівель товарів,
робіт і послуг в умовах воєнного стану"
від 28.02.2022 р. № 169 12

Постанова КМУ "Про перелік товарів
критичного імпорту"
від 24.02.2022 р. № 153 13

Постанова КМУ "Деякі питання реалізації
прав, свобод і законних інтересів фізичних
та юридичних осіб" від 28.02.2022 р. № 165 15

Постанова КМУ "Про внесення зміни до Правил
перетинання державного кордону громадянами
України" від 28.02.2022 р. № 166 15

Постанова КМУ "Про внесення зміни
до пункту 3 Порядку зупинення реєстрації
податкової накладної/розрахунку коригування
в Єдиному реєстрі податкових накладних"
від 28.02.2022 р. № 163 17

Постанова КМУ "Питання деяких виплат
військовослужбовцям, особам рядового
і начальницького складу, поліцейським
та їх сім'ям під час дії воєнного стану"
від 28.02.2022 р. № 168 18

Повідомлення ДПСУ від 01.03.2022 р.
"ФОП пішов на війну та має найманих
працівників, які будуть надалі здійснювати
діяльність. Як йому правильно це оформити" 19

Повідомлення ДПСУ від 01.03.2022 р.
"Автоматично нараховані штрафи
будуть списані" 19

Повідомлення ДПСУ від 02.03.2022 р.
"Повідомлення щодо призупинення
документальних, камеральних
та фактичних перевірок" 20

Повідомлення ДПСУ від 02.03.2022 р.
"Щодо сплати акцизного податку
з пального, відчуженого або вилученого
на потреби Збройних сил України" 20

Повідомлення ДПСУ від 02.03.2022 р.
"Повідомлення щодо призупинення
документальних, камеральних
та фактичних перевірок" 21

Інформаційний лист ДПСУ від 01.03.2022 р.
"Суми коштів та товарів, перерахованих
(переданих) платниками податків Збройним
силам України, включаються до складу витрат
без обмежень" 21

Роз'яснення НАЗК від 28.02.2022 р. № 2
"Щодо застосування окремих положень
Закону України "Про запобігання корупції"
стосовно заходів фінансового контролю
в умовах воєнного стану" 22

Постанова Правління НБУ
"Про внесення змін до постанови
Правління Національного банку України
від 24 лютого 2022 року № 18"
від 28.02.2022 року № 26 24

Постанова Правління НБУ "Про внесення змін
до постанови правління Національного банку
України від 24 лютого 2022 р. № 18"
від 28.02.2022 року № 30 25

Закон України "Про правовий режим
воєнного стану" від 12.05.15 р. № 389-VIII
(Кодифікований) 30

● ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА

Поезія

"О, продавчиня із генделика — з ружжом..."
(Є. Юхниця) 42

ДОПОМАГАЄМО АРМІЇ ГРИВНЯМИ: ОБЛІКОВІ НАСЛІДКИ

Країна згуртована, як ніколи, і кожен намагається робити щось корисне для захисту нашої держави у цей складний та жахливий період. Один зі способів допомоги — підтримати нашу армію фінансово. Як це можна зробити та які наслідки з бухгалтерського та податкового обліку матиме благодійність для підприємства — ми розповімо у цій статті.

КУДИ ПЕРЕРАХОВУВАТИ КОШТИ

Наразі процедура переказу коштів на потреби армії максимально спрощена. Підприємства можуть фінансово підтримати наше військо, зокрема, такими способами.

1. Перерахувати гроші на спецрахунок для збору коштів на підтримку ЗСУ, який відкрито в Нацбанку. Для зарахування коштів у національній валюті використовуйте реквізити:

Банк: Національний банк України

МФО 300001

Рахунок № UA8430000100000000047330992708
код ЄДРПОУ 00032106

Отримувач: Національний банк України

Зауважимо, що цей рахунок — мультивалютний, він створений та відкритий як для зарахування вітчизняних гривень, так і іноземної валюти — доларів США, євро, британських фунтів тощо. Тож юрособи можуть передавати ці реквізити своїм іноземним партнерам, які теж бажають надати фінансову підтримку нашій армії.

2. Зробити внесок на рахунок одного із благодійних фондів. Наприклад, допомогу ветеранам та військовим надає благодійний фонд "Повернися живим". Реквізити для перераху-

вання коштів можна знайти за посиланням: <https://savelife.in.ua/donate/>. А в гарячих точках нашої країни працює медичний батальйон "Госпітальєри" — https://www.facebook.com/hospitallers/?ref=page_internal.

3. Перерахувати кошти військовій частині чи іншій військовій організації. Поняття "армія" включає всі військові формування, наприклад, Територіальну оборону України, Національну гвардію України, Службу безпеки України, Службу зовнішньої розвідки України, Державну прикордонну службу України, Міністерство внутрішніх справ України, Управління державної охорони України тощо. Маючи бажання та можливість допомогти фінансово цим організаціям, слід звертатися безпосередньо до командирів/начальників цих організацій на місцях.

Звичайні фізособи також можуть допомогти армії, зокрема, перерахувавши кошти з:

— "еПідтримки" — зробити це можна, перейшовши за посиланням <https://www.portmone.com.ua/r3/uk/terminal/index/index/id/118103>;

— з віртуального рахунку "Бонус Плюс" Приватбанку. Як це зробити, дізнайтеся тут: <https://www.facebook.com/privatbank/posts/5119037204783432>.

ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ

Підприємство, яке вирішило перерахувати грошову допомогу армії, повинно керуватися нормами ст. 717—730 ЦКУ та Закону № 5073. Згідно з останнім благородна, вчасна і доречна ініціатива є благодійною діяльністю. Нагадаємо, що **благодійна діяльність** — це **добровільна особиста або майнова допомога, яка не передбачає отримання благодійником прибутку**, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації від імені або за дорученням бенефіціара (одержувача благодійної допомоги).

Одним із видів благодійної допомоги є **благодійна пожертва**. Це безоплатна передача благодійником коштів, іншого майна, майнових прав у власність одержувачів для досягнення певних, наперед обумовлених цілей благодійної діяльності (ч. 1 ст. 6 Закону № 5073). Далі, говорячи про благодійну допомогу, матимемо на увазі саме пожертви. Юридична особа має право здійснювати пожертви без жодних додаткових умов. Тоді як, наприклад, право здійснювати подарунки повинно бути передбачено в установчих документах (ч. 3 ст. 720 ЦКУ).

Водночас є певні обмеження стосовно кола отримувачів благодійної допомоги. Ними можуть бути фізособи, неприбуткові організації та територіальні громади (пп. 1 ч. 1 ст. 1 Закону № 5073). Надання допомоги отримувачам, не названим у переліку, не вважатиметься благодійністю. З правової точки зору, така допомога буде подарунком.

Однак благодійні фонди зазвичай мають статус неприбутківця, а от військові частини та інші військові організації є бюджетними установами, тож вони вважаються неприбутковими за замовчуванням (п. 12 ст. 2 БКУ). Тому, надаючи фінансову допомогу армії, підприємство матиме справу переважно із пожертвами.

За ст. 729 ЦКУ пожертвою є дарування нерухомих та рухомих речей, зокрема грошей, фізичним та юридичним особам, територіальним громадам з наперед обумовленою метою. За звичайних, мирних умов, його доцільно укладати в письмовій формі та обумовити в ньому цілі витрачання благодійної допомоги, а також порядок документального підтвердження факту витрачання допомоги саме на такі цілі.

Водночас ч. 1 ст. 6 Закону № 5073 передбачено, що договір про благодійну пожертву валютних цінностей не підлягає обов'язковому

нотаріальному посвідченню. Позаяк за ст. 1 Закону про валюту до валютних цінностей належать у тому числі гривні, то, надаючи благодійну допомогу коштами, не потрібно бігти до нотаріуса.

Однак ми чудово розуміємо, що наразі немає часу, а подекуди можливостей укласти письмові договори. Та це не страшно, бо ЦКУ визначає: **договір пожертви вважається укладеним з моменту прийняття пожертви** і до нього застосовують положення про договір дарування, якщо інше не встановлено законом.

Незалежно від наявності договору, на підприємстві слід видати наказ про надання благодійної допомоги армії.

Також благодійнику з метою оподаткування знадобляться копії документів (довідки), що підтверджують:

- унесення одержувача допомоги до Реєстру неприбуткових організацій — якщо отримувач є неприбутковою організацією;

або

- реєстрацію одержувача допомоги як благодійної організації, якщо він належить до цієї категорії;

- платіжне доручення, яке підтвердить перерахування коштів на потреби армії.

ОБЛІКОВІ НАСЛІДКИ

● **Бухгалтерський облік.** Суми допомоги грошовими коштами належать до витрат (п. 6 НП(С)БО 16 "Витрати"). Оскільки їх неможливо пов'язати з доходом конкретного періоду, то вони потрапляють до витрат того звітного періоду, в якому їх було здійснено (п. 7 НП(С)БО 16). Для обліку цих витрат зазвичай використовують субрахунок **949** "Інші витрати операційної діяльності".

Перерахування грошової допомоги армії відображають за **Дт 377** та **Кт 311**, а під час зарахування суми допомоги до витрат роблять проведення **Дт 949 Кт 377**.

● **Податок на прибуток.** Якщо підприємство коригує фінрезультат до оподаткування на різниці, передбачені р. III ПКУ, то для благодійної допомоги передбачено застосування коригувальної різниці з пп. 140.5.9 ПКУ. За цією нормою платник збільшує фінрезультат на суму грошових коштів, перерахованих (переданих) протягом звітного (податкового) року організаціям, внесеним до реєстру неприбуткових установ та організацій на дату такого перерахування, у розмірі, що перевищує 4% оподатковуваного прибутку попереднього звітного року. Тобто застосування цієї різниці залежить від статусу отримувача допомоги та її розміру, а також потрібно враховувати винятки, прямо прописані у пп. 140.5.9 ПКУ.

Якщо отримувач не включений до реєстру неприбуткових установ та організацій, різницю не застосовують і відображають операцію за правилами бухобліку. Те саме стосується суми допомоги: **коригування не здійснюють, якщо сума коштів знаходиться в межах згаданих 4%.** Водночас з 4-відсотковим "лімітом" порівнюють не окрему суму грошової допомоги, а загальну суму перерахувань (безоплатних передач) протягом звітного року на користь неприбуткових організацій (ЗІР, категорія 102.12).

Зверніть увагу! Про застосування цієї різниці може йтися, якщо підприємство перераховує допомогу благодійному фонду. Якщо кошти надають безпосередньо армії, коригувальну різницю не застосовують.

Як повідомила ДПСУ в інформаційному листі* від 01.03.2022 р., коригування фінансового

результату до оподаткування на суму коштів та товарів, перерахованих (переданих) платниками податків Збройним Силам України та іншим військовим формуванням для потреб забезпечення оборони держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, не здійснюється, тобто такі суми включаються до фінансового результату до оподаткування у складі витрат без обмежень. Йдеться про кошти, які добровільно перераховані (передані) Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету.

● **ПДВ.** Під час надання такої допомоги у підприємства не виникає об'єкт обкладення ПДВ, оскільки така операція не підпадає під визначення "постачання товарів" з пп. 14.1.191 чи "постачання послуг" з пп. 14.1.185 ПКУ. Такий самий висновок і у податківців у ЗІР, категорія 101.04.

Як бачимо, фінансова благодійність не принесе підприємству якихось облікових неприємностей. Тож підтримуємо армію та віримо у Збройні Сили! Все буде Україна!!!

*Наталія БОБРИК, консультант газети
"Все про бухгалтерський облік"*

Список використаних нормативно-правових актів (див. на document.vobu.ua):

1. ЦКУ — Цивільний кодекс України.
2. БКУ — Бюджетний кодекс України.
3. ПКУ — Податковий кодекс України.
4. Закон № 5370 — Закон України "Про благодійну діяльність та благодійні організації" від 05.07.12 р. № 5073-VI.
5. Закон про валюту — Закон України "Про валюту і валютні операції" від 21.06.18 р. № 2473-VIII.
6. ЗІР — Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс (zir.tax.gov.ua).

* document.vobu.ua/doc/10195.

ПРОСТІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ — ЦЕ ТИМЧАСОВО, ДО ПЕРЕМОГИ

Із консультації ви дізнаєтеся, як слід проводити за документами та в обліку призупинення діяльності підприємства у зв'язку зі збройною агресією споконвічного ворога.

Простій — не таке вже незвичне явище на виробничих підприємствах. Не так давно темпи та обсяги діяльності змусив суттєво знизити COVID-19. Проте ковідні обмеження вже не згадуються на тлі збройної агресії ворога, яка принесла війну, руйнування, змила логістику, переставила всю країну на рейки оборони. Але ми всі віримо, що переможемо. Отже, все це тимчасово, тому і вимушений простій багатьох підприємств також тимчасовий.

Для перемоги кожен робить свою справу. Бухгалтерія — не виняток. Вона має займатися своєю справою, коли не зайнята плетінням захисних сіток та виготовленням неалкогольних коктейлів для знищення ворожої бронетехніки. Коли ви забажаєте перепочити від тривожних новин, переключіться на буденний бухгалтерський та податковий облік простою на підприємстві, про який ми наразі вам розповімо у всіх деталях.

На офіційному вебсайті ДПСУ (tax.gov.ua/media-tsentr/novini/576179.html) податківці повідомили, що наразі платників податків звільнено від фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень та порушення іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, включно з порушеннями, пов'язаними з РРО (пп. 112.8.9 ПКУ). Підстава — форс-ма-

жорні обставини (обставини непереборної сили), засвідчені ТПП України, назва яким — війна. ТПП України засвідчила їх настання з 24 лютого 2022 р. (<https://www.facebook.com/1780981079/posts/10216868915793444/?d=n>).

Водночас всі податкові обов'язки мають бути виконані платниками податків після припинення війни, тобто одразу після перемоги. Але є ще одна значуща причина виконати їх тут і зараз, якщо є така можливість. Нам слід забезпечити стабільне фінансування Збройних Сил України. Тому податківці просять за можливості сплатити податки, збори, у тому числі до настання граничних термінів, тобто авансом. У ДПСУ пообіцяли, що абсолютно всі переплати будуть належним чином проадміністровано і відображено в інтегрованих картках платників податків, щоб у майбутньому за їх рахунок погасити поточні податкові зобов'язання.

Тимчасове призупинення діяльності неминуче вплине на формування податкових зобов'язань. Але перш ніж приступати до оформлення та обліку наслідків, слід визначитися, як саме призупинити діяльність. Варіантів тут декілька. Найрадикальніший — ліквідація підприємства. Але ж ми з вами, панове, оптимісти, тому ставимо на відновлення діяльності. Для оптимістів призупинення діяльності — це тимчасовий простій.

ЩО РОБИТИ З ПРАЦІВНИКАМИ

Варіант доведеться обирати, враховуючи гуманітарний аспект. Адже призупинення діяльності, безперечно, вплине на найманих працівників. Від рішення власника бізнесу та його управлінців, а також їхніх можливостей залежатиме, чи матимуть вони копійчину, аби триматися в ці нелегкі часи.

● ВАРІАНТ 1 **Оформлення простою.** Взагалі-то простій не з вини працівників має оплачуватися. Нагадаємо: простій — це призупинення роботи, викликане відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідворотною силою або іншими обставинами (ст. 34 КЗпП).

Час простою не з вини працівника оплачується з розрахунку не нижче від двох третин тарифної ставки встановленого працівникові розряду (окладу) (ст. 113 КЗпП). Попереджати за 2 місяці про зниження оплати, спричиненого простоем, у цьому разі не вимагається.

Утім у разі, коли колективним договором передбачено більший розмір оплати під час простою, то керуються саме його настановами.

Зокремте увагу: відповідно до ч. 3 ст. 113 КЗпП працівникам мають виплачувати середній заробіток у разі, коли простій виник у зв'язку із виробничою ситуацією, небезпечною для життя чи здоров'я працівника або для оточення

і довілля. Для обчислення беруть двомісячний розрахунковий період. Простій у нас не пов'язаний із виробничими негараздами, аваріями та ін. Тому середньомісячний розмір оплати праці тут не може розглядатися як законодавча вимога.

Поза тим, ст. 34 КЗпП пропонує альтернативу. У разі простою працівники можуть бути переведені за їх згодою з урахуванням спеціальності і кваліфікації на іншу роботу на тому самому підприємстві, в установі, організації на весь час простою або на інше підприємство, в установу, організацію, але в тій самій місцевості на строк до одного місяця.

Якщо такий варіант можливий і підприємство може собі дозволити матеріально підтримувати найманих працівників, то оформлюємо простій не з вини працівника або переводимо його на інше місце.

● ВАРІАНТ 2 Надання щорічної відпустки.

Тих, хто має в запасі невикористані дні щорічної оплачуваної відпустки, можна оформити як повноцінних відпускників. Упевнені, порушення графіку щорічних відпусків у нинішній ситуації не стане на заваді, і ніхто з працівників не стане заперечувати таку можливість.

Є й менш привабливі варіанти для найманих працівників.

● ВАРІАНТ 3 Надання відпустки без збереження зарплати.

У загальному випадку у таку відпустку можна відправити працівника до 15 календарних днів на рік (ч. 1 ст. 26 Закону про відпустки). Але наразі ще діє ковідний карантин. Відповідно до постанови КМУ від 09.12.2020 р. № 1236 він триває до 31 березня 2022 р. включно. Поки він не закінчиться, відпустку без збереження зарплати можна надати без обмеження тривалості (ч. 2 ст. 26 Закону про відпустки). Але усе це вимагає згоди сторін.

В односторонньому порядку працівників не можна відправляти у безоплатну відпустку.

● ВАРІАНТ 4 Встановлення неповного робочого часу.

Цей варіант заощаджує гроші роботодавцю на оплату праці, адже заробітну плату у такому разі нараховуватимуть пропорційно до фактично відпрацьованого часу або виробітку. Якщо це дві години на тиждень, то платитимуть за дві.

На заваді встановлення неповного робочого часу може стати лише обмеження, закарбоване у ч. 3 ст. 32 КЗпП, адже це зміна істотних умов праці. Тому працівник має бути попереджений не менше ніж за два місяці.

Повернутися назад на два місяці можливості немає. Але є ще одна законна підстава запровадити неповний робочий час — отримати письмове звернення від працівників із відповідним проханням.

Більше інформації про зарплатно-трудові нюанси скорочення виробництва з урізанням виплат або без такого читайте в газеті *"Все про бухгалтерський облік"* № 1 за 2022 р. на стор. 34 (gazeta.vobu.ua/archives/17627).

● ВАРІАНТ 5 Скорочення штату.

Цей варіант найбільш несприятливий для найманих працівників. Проблемний він і для роботодавця, адже він мав попередити працівників про скорочення штату за два місяці (ч. 1 ст. 49² КЗпП). Тому швидко зорганізувати масове скорочення штату не вийде. Але якщо ви однаково наважились звільнити своїх працівників, підготуйтеся, ознайомтеся, що потрібно врахувати при будь-якому звільненні (див. газету *"Все про бухгалтерський облік"* № 58 за 2021 р. на стор. 3, gazeta.vobu.ua/archives/10495). Якою буде ціна скорочення штату персоналу, читайте у газеті *"Все про бухгалтерський облік"* № 60 за 2020 р. на стор. 32.

ОФОРМЛЮЄМО НАКАЗ ПРО ПРОСТІЙ

Якщо варіанти із відправленням працівників в оплачувану або неоплачувану відпустку чи звільнення проблематичні щодо реалізації, залишається видати розпорядчий документ, який фіксує тимчасовий простій. Позаяк причина простою не залежить від працедавця, склика-

ти комісію та скласти акт про запровадження простою не потрібно.

У наказі варто зазначити: причину простою, коло працівників, яких він зачіпає, період дії, специфіку оплати праці під час простою тощо. Нижче ми навели зразок такого наказу.

Зразок

Товариство з обмеженою відповідальністю "Протон"		
(ТОВ "Протон")		
НАКАЗ		
м. Київ		
24.02.2022 р.		№ 111/2022/К
Про простій		
У зв'язку із запровадженням воєнного стану в Україні з 24.02.2022 р., з огляду на військову агресію Російської Федерації проти України, та тимчасовою неможливістю провадження подальшої виробничої діяльності ТОВ "Протон"		
НАКАЗУЮ:		
1. Встановити простій у період із 25.02.2022 р. до усунення причин, які викликали його, для всіх працівників підприємства ТОВ "Протон" за винятком директора та головного бухгалтера.		
2. Інспектору по роботі з кадрами Ірині Світоліній повідомити працівників про завершення простою за три дні.		
3. Перебувати на робочому місці під час простою не вимагається, окрім працівників, на яких режим простою не поширюється.		
4. Інспектору по роботі з кадрами Ірині Світоліній забезпечити ознайомлення працівників із цим наказом під особистий підпис.		
5. Головному бухгалтеру Людмилі Дорошенко здійснювати нарахування заробітної плати працівникам, на яких поширюється простій, у період його дії з розрахунку дві третини тарифного окладу.		
Підстава:		
1. Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні".		
Директор підприємства	<u>Скоропадько</u>	Петро Скоропадько
З наказом ознайомлені:	<u>Світоліна</u>	Ірина Світоліна
	<u>25.02.2022 р.</u>	
	<u>Дорошенко</u>	Людмила Дорошенко
	<u>25.02.2022 р.</u>	

ЧИ ПОТРІБНО КОНСЕРВУВАТИ ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Порядок консервації основних засобів (далі — ОЗ) врегульовано Положенням № 1183. Утім це стареньке Положення обов'язкове виключно для підприємств, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, а також засновані на державній власності (окрім підприємств, установ Державної кримінально-виконавчої служби). Для всіх інших це Положення має рекомендаційний характер. До речі, ОЗ у цьому нормативно-правовому акті згадуються як основні фонди.

Таким робом, п. 2 Положення № 1183 дже-релить, що під консервацією ОЗ підприємств

слід розуміти комплекс заходів, спрямованих на їх довгострокове (але не більш як три роки) зберігання у разі припинення виробничої та іншої господарської діяльності з можливістю подальшого відновлення функціонування. ОЗ може бути законсервовано, якщо за техніко-економічним обґрунтуванням подальше використання у виробництві визнано тимчасово недоцільним (п. 3 Положення № 1183).

Погодьтеся, що актуальні причини, які унеможливають діяльність підприємств, не мають нічого спільного з обставинами, за якими ОЗ консервують. Тому, вважаємо, підстав для

здійснення консерваційних заходів у цьому разі немає.

Консервація має значний вплив на податковий облік у прибутківців, які застосовують податкові різниці. Про це свідчить позиція контролерів у категорії 102.05 ЗІР. В одній із консультацій вони розглядали питання про те, чи амортизують в податковому обліку ОЗ, які не використовують, тому що вони недоступні — розташовані в зоні ООС.

Перевіряльники певні, що право на податкову амортизацію ОЗ нерозривно пов'язано з використанням такого активу в господарстві підприємства. Розгорнуто їх позиція звучить так: якщо виробничі ОЗ призначені для використання у господарстві і нарахування амортизації на такі активи у бухгалтерському обліку протягом періоду тимчасового простою не припиняється, то такі основні засоби підлягають амортизації й у податковому обліку.

Якщо виробничі ОЗ, призначені для використання у господарстві платника податку, виведено з експлуатації у зв'язку з тимчасовим простоєм у поточному місяці та введення їх в експлуатацію відбулося у тому самому місяці, то в податковому і бухгалтерському обліку не припиняється нарахування амортизації на них за цей період.

Не підлягають податковій амортизації за пп. 138.3.1 ПКУ ОЗ, не призначені для використання у господарстві, а також ті, що знаходяться на консервації. Окрім того п. 29 НП(С)БО 7 "Основні засоби", який зупиняє бухгалтерську амортизацію ОЗ на час консервації.

Таким ладом, ми з вами висловили, що простій з причини запровадження воєнного стану не є достатньою підставою

для негайної консервації ОЗ. В умовах війни, тим паче на її початку, неможливо сформулювати техніко-економічне обґрунтування тимчасової недоцільності подальшого використання ОЗ, зосібна у довгостроковій перспективі. Тому переконані, що із запровадженням тимчасового простою немає підстав припиняти амортизацію ані в бухгалтерському, ані в податковому обліку.

Так само не слід поспішати нараховувати ПДВ, якщо ОЗ купили з податковим кредитом. Його перекривають компенсуючими податковими зобов'язаннями лише у разі переведення виробничих ОЗ до складу невиробничих (пп. "в" п. 198.5 ПКУ). Тимчасовий простій не можна прирівнювати до такого переведення, тому платники ПДВ не повинні збільшувати податкові зобов'язання на свої виробничі ОЗ, видавши наказ про запровадження тимчасового простою.

Ірина МИХАЙЛОВА, консультант газети "Все про бухгалтерський облік"

Список використаних нормативно-правових актів (див. на document.vobu.ua):

- 1. КЗпП** — Кодекс законів про працю України.
- 2. Закон про відпустки** — Закон України "Про відпустки" від 15.11.96 р. № 504/96-ВР.
- 3. Порядок № 100** — Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений постановою КМУ від 08.02.95 р. № 100.
- 4. Положення № 1183** — Положення про порядок консервації основних виробничих фондів підприємств, затверджене постановою КМУ від 28.10.97 р. № 1183.
- 5. ЗІР** — Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс (zir.tax.gov.ua).

ПН/РК НА ХАРЧІ ТА СІЛЬГОСППРОДУКЦІЮ РЕЄСТРУВАТИМУТЬ БЕЗ БЛОКУВАННЯ

(Коментар до постанови КМУ від 28.02.2022 р. № 163¹)

Уряд розширив перелік ознак безумовної реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування (далі — ПН/РК). Це відбулося 28.02.2022 р. — із дня опублікування коментованої постанови та означає, що відтоді додалося ПН/РК, реєстрація яких в ЄРПН повинна відбуватися без зупинення.

На безперешкодну реєстрацію можна розраховувати за виконання усіх перелічених нижче умов:

1. ПН/РК виписано платниками ПДВ, які займаються вирощуванням сільгосппродукції та виробництвом продуктів харчування. Приналежність до таких суб'єктів господарювання визначатимуть за основним видом діяльності згідно з КВЕД. Якщо серед них знайдеться хоча б один із перелічених у коментованій постанові кодів — це перший крок до ознаки безумовної реєстрації.

2. ПН/РК складено платником, що належить до мікро- або малого підприємства відповідно до ч. 2 ст. 2 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. № 996-XIV².

Мікропідприємствами є підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передуює звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:

— балансова вартість активів — до 350 тис. євро;

— чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) — до 700 тис. євро;

— середня кількість працівників — до 10 осіб.

Малими є підприємства, які не відповідають критеріям для мікропідприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передуює звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:

— балансова вартість активів — до 4 млн євро;

— чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) — до 8 млн євро;

— середня кількість працівників — до 50 осіб.

Тобто підприємці — платники ПДВ, які займаються сільгоспдіяльністю або виробництвом харчових продуктів, на жаль, під ознаку безумовної реєстрації ПН/РК не потрапили.

3. ПН/РК оформлено на постачання товарів за групами 1—24 УКТ ЗЕД (крім підакцизних).

Зауважимо, що за цими групами класифікують сільгосппродукцію та харчові продукти. Тож якщо малий сільгоспвиробник складе ПН/РК на постачання інших товарів, наприклад обладнання чи транспорту, така ПН/РК не відповідатиме ознаці безумовної реєстрації. Відповідно, реєстрація відбуватиметься під пильним контролем: платника перевірятимуть щодо відповідності критеріям ризиковості та позитивної податкової історії, а ПН/РК — щодо відповідності відображених у них операцій критеріям ризиковості їх здійснення (п. 5 Порядку зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затвердженого постановою КМУ від 11.12.19 р. № 1165³).

Зверніть увагу! Для безумовної реєстрації всі умови повинні виконуватись одночасно. Тобто без зупинення реєструються ПН/РК, якщо платник ПДВ, який їх склав, є мікро- або малим підприємством, серед його основних КВЕДів є "сільгоспний" або "харчовий", а в самій ПН/РК стоїть УКТ ЗЕД з групи 1—24.

Наостанку зазначимо, що обговорювану ознаку безумовної реєстрації запроваджено тимчасово — вона діє на період воєнного стану.

Та ми переконані, що він триватиме не довго, і після нашої перемоги платники податків користуватимуться іншими привілеями — працювати у вільній країні під мирним небом!

Наталія БОБРИК,
консультант газети
"Все про бухгалтерський облік"

¹ document.vobu.ua/doc/10208.

² document.vobu.ua/doc/3241.

³ document.vobu.ua/doc/5672.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
Постанова від 28 лютого 2022 р. № 164

ДЕЯКІ ПИТАННЯ НОТАРІАТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Відповідно до статті 64 Конституції України, статей 12¹ і 20 Закону України "Про правовий режим воєнного стану", статей 7 і 34 Закону України "Про нотаріат", Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 "Про введення воєнного стану в Україні" Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Установити, що в умовах воєнного стану нотаріальні дії вчиняються з урахуванням таких особливостей:

1) незавершені нотаріальні дії за зверненням громадянина Російської Федерації, юридичної особи, створеної та зареєстрованої відповідно до законодавства Російської Федерації, або юридичної особи, створеної та зареєстрованої відповідно до законодавства України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку у статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є громадянин Російської Федерації або юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства Російської Федерації, зупиняються до прийняття та набрання чинності Законом України щодо врегулювання відносин за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором;

2) у разі звернення за вчиненням нотаріальної дії громадянина Російської Федерації, юридичної особи, створеної та зареєстрованої відповідно до законодавства Російської Федерації, або юридичної особи, створеної та зареєстрованої відповідно до законодавства України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку у статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є громадянин Російської Федерації або юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства Російської Федерації, нотаріус відмовляє у вчиненні нотаріальної дії. Це обмеження діє до прийняття та набрання чинності Законом України щодо врегулювання відносин за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором, та не поширюється на нотаріальні дії із засвідчення справжності підпису на заяві про вихід з громадянства Російської Федерації;

3) засвідчення справжності підпису на заяві про надання дозволу на виїзд дитини за кордон строком до трьох місяців здійснюється без використання спеціальних бланків нотаріальних документів на білому аркуші паперу з нанесеними на ньому за допомогою комп'ютерної техніки реквізитами нотаріуса: зображення Державного Герба України, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), найменування державної нотаріальної контори (для державного нотаріуса), адреса робочого місця, номер телефону, адреса електронної пошти;

4) у разі появи загрози неправомірного вилучення чи втрати спеціальних бланків нотаріальних документів, які не були витрачені, такі бланки підлягають невідкладному знищенню, про що нотаріусом складається акт, електронна копія якого з накладеним кваліфікованим електронним підписом нотаріуса надсилається державному підприємству "Національні інформаційні системи" або його філії протягом п'яти робочих днів після складення акта. У разі неправомірного вилучення чи втрати спеціальних бланків нотаріальних документів нотаріус надсилає про це повідомлення в електронній формі з накладеним кваліфікованим електронним підписом державному підприємству "Національні інформаційні системи" або його філії протягом п'яти робочих днів;

5) у разі появи загрози неправомірного вилучення чи втрати печатки приватного або державного нотаріуса вона підлягає невідкладному знищенню, про що складається акт, електронна копія якого з накладеним кваліфікованим електронним підписом нотаріуса надсилається відповідному територіальному органу Міністерства юстиції

протягом п'яти робочих днів після складення акта. У разі неправомірного вилучення чи втрати печатки приватного або державного нотаріуса нотаріус надсилає про це повідомлення в електронній формі з накладеним кваліфікованим електронним підписом відповідному територіальному органу Міністерства юстиції протягом п'яти робочих днів;

6) дозволяється передавання спеціальних бланків нотаріальних документів між нотаріусами, у тому числі поза межами нотаріального округу, із складенням акта приймання-передачі у двох примірниках, електронна копія якого з накладеними кваліфікованими електронними підписами нотаріусів надсилається державному підприємству "Національні інформаційні системи" або його філії протягом п'яти робочих днів після складення акта;

7) визначений законодавством строк для внесення нотаріусом відомостей до єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Міністерства юстиції, продовжується на підтверджений державним підприємством "Національні інформаційні системи" час їх неналежного функціонування.

2. Забороняється вчинення виконавчих написів за кредитними договорами, які не є нотаріально посвідченими.

Прем'єр-міністр України
Д. ШМИГАЛЬ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
Постанова від 28 лютого 2022 р. № 169, м. Київ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ОБОРОННИХ ТА ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Відповідно до статті 64 Конституції України, статті 12¹ Закону України "Про правовий режим воєнного стану", пункту 3 частини першої статті 4 Закону України "Про оборонні закупівлі", Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 "Про введення воєнного стану в Україні" Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Установити, що в умовах воєнного стану:

1) оборонні та публічні закупівлі товарів, робіт і послуг здійснюються без застосування процедур закупівель та спрощених закупівель, визначених Законами України "Про публічні закупівлі" та "Про оборонні закупівлі";

2) переліки та обсяги закупівель товарів, робіт і послуг визначаються:

— для забезпечення потреб сектору безпеки і оборони, а також інших товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони України — рішенням державних замовників у сфері оборони;

— для інших закупівель — рішенням органу управління державним майном суб'єкта господарювання державного сектору економіки;

3) замовники під час здійснення передбачених цією постановою закупівель повинні відповідно до Закону України "Про публічні закупівлі" дотримуватися принципів здійснення публічних закупівель та забезпечувати оприлюднення укладеного договору в електронній системі закупівель протягом п'яти робочих днів після його підписання. Зазначений строк продовжується на час неналежного функціонування електронної системи закупівель, підтверджений її адміністратором. Договір, не оприлюднений в електронній системі закупівель у встановлений строк, є нікчемним;

4) державні замовники у сфері оборони під час здійснення передбачених цією постановою закупівель повинні відповідно до Закону України "Про оборонні закупівлі" дотримуватися принципів здійснення оборонних закупівель.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
Постанова від 24 лютого 2022 р. № 153, м. Київ

ПРО ПЕРЕЛІК ТОВАРІВ КРИТИЧНОГО ІМПОРТУ

(Кодифікована)

Відповідно до Законів України "Про правовий режим воєнного стану", "Про валюту і валютні операції" Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити перелік товарів критичного імпорту згідно з додатком.
2. Рекомендувати Національному банку забезпечити здійснення транскордонних валютних платежів за операції з імпорту товарів, зазначених у переліку, затвердженому цією постановою.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

Додаток
до постанови Кабінету Міністрів України
від 24 лютого 2022 р. № 153

ПЕРЕЛІК товарів критичного імпорту

Код згідно з УКТЗЕД	Назва
2710	Нафта та нафтопродукти
2711	Гази нафтові
2701	Вугілля кам'яне, антрацит
3004	Лікарські засоби дозовані або фасовані для роздрібної торгівлі
8541	Діоди, транзистори; фоточутливі напівпровідникові прилади; світловипромінювальні діоди; п'єзоелектричні кристали
3808	Інсектициди, родентициди, фунгіциди, гербіциди, дезінфекційні засоби
3002, 9018, 9019, 9020, 9022, 9025, 9027, 9402	Медичні вироби (в тому числі медичне обладнання, розхідні матеріали, засоби індивідуального захисту тощо)
8471	Машини автоматичного оброблення інформації та їх блоки; магнітні або оптичні зчитувальні пристрої
8708	Частини та пристрої транспортних засобів товарних позицій 8701—8705
4011	Шини та покриття пневматичні гумові нові
2709	Нафта та нафтопродукти сирі
8502	Електрогенераторні установки та обертові електричні перетворювачі
8401	Реактори ядерні; паливні елементи для ядерних реакторів; обладнання та пристрої для розділення ізотопів
3002	Кров людей, тварин; сироватки, вакцини, токсини
9018	Прилади та пристрої для використання у медицині, хірургії, стоматології або ветеринарії
2704	Кокс і напівкокс; вугілля ретортне
9619	Гігієнічні прокладки, дитячі пелюшки і підгузки
2936	Провітаміни та вітаміни, їх похідні
3005	Вата, марля, бинти та аналогічні вироби
4818	Папір, целюозна вата, інші вироби санітарно-гігієнічного, побутового, господарського та медичного призначення
4803	Паперові туалетні серветки, рушники, пелюшки, скатертини, вата, полотно
0105	Свійська птиця
0407	Яйця птахів у шкаралупі
1005	Кукурудза
1206	Насіння соняшнику подрібнене або неподрібнене
3105	Добрива мінеральні або хімічні із вмістом двох чи трьох поживних елементів: азоту, фосфору та калію; інші добрива; товари цієї групи у таблетках чи аналогічних формах або в упаковках масою брутто не більш як 10 кг

Код згідно з УКТЗЕД	Назва
0201 0202 0203 0204 0206 0207	М'ясо та їстівні субпродукти
0401 0402 0405 0406 0407	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження, в іншому місці не зазначені
0701 0702 0703 0704 0706 0707 0708 0710 0711	Овочі та деякі їстівні коренеплоди і бульби
0803 0805 0808 0813	Їстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь
0901 0902	Кава, чай, мате, або парагвайський чай, і прянощі
1006 1008	Зернові культури
1101	Борошно пшеничне або із суміші пшениці та жита (меслину)
1201	Соеві боби, подрібнені або неподрібнені:
1302	Соки і екстракти рослинного походження; пектинові речовини, пектинати і пектати; агар-агар та інші клеї і загусники рослинного походження, видозмінені або невидозмінені
1501 1502 1511 1512 1518	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження
1601 1602 1604 1605	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних
1701 1702	Цукор і кондитерські вироби з цукру
1902 1904 1905	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби
2001 2002 2003 2007	Продукти переробки овочів, плодів або інших частин рослин
2102 2103 2104	Різні харчові продукти

Код згідно з УКТЗЕД	Назва
2207 2208 2209	Алкогольні і безалкогольні напої та оцет
2302	Висівки, кормове борошно та інші відходи та залишки від просіювання, помелу або інших способів обробки зерна зернових чи бобових культур, гранульовані чи негранульовані
6211 43 90 00	Бронежилети
72 — 73	Бронеплити
6506 10 80 00	Каски, шоломи
4202	Підсумки
61 — 62	Військова та тактична форма
6403 — 6405	Військове та тактичне взуття
3926, 6217	Захисний одяг
9005 10 00 00, 9005 80 00 00	Оптичні прилади для слідкування
8802 20 00 00, 8802 30 00 00	Безпілотні літальні апарати
9404 30 00 00	Спальні мішки
3926 90 92 90	Каремати
30	Засоби для надання домедичної допомоги

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
Постанова від 28 лютого 2022 р. № 165, м. Київ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ, СВОБОД І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Відповідно до статті 64 Конституції України, статей 12¹, 20 Закону України "Про правовий режим воєнного стану", Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 "Про введення воєнного стану в Україні" Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

1. Зупинити строки надання адміністративних послуг суб'єктами їх надання та видачу дозвільних органів документів дозвільного характеру на час воєнного стану в Україні.
2. Поновити зупинені строки у місячний строк після припинення чи скасування воєнного стану на відповідній території України.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
Постанова від 28 лютого 2022 р. № 166

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІНИ ДО ПРАВИЛ ПЕРЕТИНАННЯ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

1. Внести зміну до Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 р. № 57 (ЗП України, 1995 р. № 4 ст. 92; Офіційний вісник України, 2002 р., № 1, ст. 4; 2003 р., № 37, ст. 1981; 2004 р., № 30, ст. 2015; 2007 р., № 52, ст. 2130), що додається.
2. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування та застосовується з 24 лютого 2022 року.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 166

ЗМІНА, ЩО ВНОСИТЬСЯ ДО ПРАВИЛ ПЕРЕТИНАННЯ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ

Доповнити Правила пунктом 2⁴ такого змісту:

"2⁴. У разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану виїзд за межі України дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які не досягли 18-річного віку та проживають або зараховані до закладів різних типів, форми власності та підпорядкування на цілодобове перебування (*далі — діти*), здійснюється у супроводі законного представника або іншої уповноваженої ним особи та за наявності:

— паспорта громадянина України або свідоцтва про народження дитини (за відсутності паспорта громадянина України)/документів, що містять відомості про особу, визнаних Держприкордонслужбою;

— наказу директора закладу/установи, де проживали/перебували діти, або особи, яка його заміщує, про виїзд дітей за межі України.

У разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану виїзд за межі України дітей, які не досягли 18-річного віку та не належать до категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, зарахованих до закладів різних типів, форми власності та підпорядкування на цілодобове перебування, дітей, влаштованих до сімей патронатних вихователів, здійснюється у супроводі особи, уповноваженої керівником відповідного закладу/працівником закладу, який його заміщує, або органом опіки та піклування чи військовою адміністрацією, у супроводі патронатного вихователя, який здійснює догляд за дітьми, за наявності:

— паспорта громадянина України або свідоцтва про народження дитини (за відсутності паспорта громадянина України)/документів, що містять відомості про особу, визнаних Держприкордонслужбою;

— наказу директора закладу/установи, де проживали/перебували діти, або особи, яка його заміщує/рішення органу опіки та піклування чи військової адміністрації про виїзд дітей за межі України або рішення органу опіки та піклування чи військової адміністрації/наказу служби у справах дітей про влаштування дитини до сім'ї патронатного вихователя.

Після прибуття дітей на місце тимчасового перебування за межами України супроводжуючі особи зобов'язані протягом одного робочого дня звернутися до консульської установи України в країні перебування для взяття дітей на консульський облік.

Консульська установа протягом одного робочого дня зобов'язана через МЗС поінформувати Нацсоцслужбу про взяття дітей на консульський облік.

Для виїзду дітей за межі України можуть бути сформовані групи дітей із супроводжуючими особами з розрахунку один супроводжуючий не більш як на 15 дітей/один супроводжуючий не більш як на чотири дитини з інвалідністю".

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА
від 28 лютого 2022 р. № 163

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІНИ ДО ПУНКТУ 3 ПОРЯДКУ ЗУПИНЕННЯ РЕЄСТРАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ НАКЛАДНОЇ/РОЗРАХУНКУ КОРИГУВАННЯ В ЄДИНОМУ РЕЄСТРІ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ

Кабінет Міністрів України *ПОСТАНОВЛЯЄ*:

Внести до пункту 3 Порядку зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1165 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 10, ст. 376), зміну, що додається.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 28 лютого 2022 р. № 163

ЗМІНА, ЩО ВНОСИТЬСЯ ДО ПУНКТУ 3 ПОРЯДКУ ЗУПИНЕННЯ РЕЄСТРАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ НАКЛАДНОЇ/РОЗРАХУНКУ КОРИГУВАННЯ В ЄДИНОМУ РЕЄСТРІ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ

Доповнити пункт 3 підпунктом 5 такого змісту:

"5) у податковій накладній/розрахунку коригування відображені виключно операції з продукцією/товарами, що підпадають під визначення груп 1—24 УКТЗЕД (крім підакцизних товарів), за умови, що такі накладна/розрахунок складені платником податку, який належить до мікропідприємства або малого підприємства відповідно до частини другої статті 2 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та основним видом діяльності якого є хоча б один з таких видів економічної діяльності відповідно до КВЕД:

- вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур (01.11);
- вирощування рису (01.12);
- вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів (01.13);
- вирощування винограду (01.21);
- вирощування зерняткових і кісточкових фруктів (01.24);
- вирощування ягід, горіхів та інших фруктів (01.25);
- відтворення рослин (01.30);
- розведення великої рогатої худоби молочних порід (01.41);
- розведення іншої великої рогатої худоби та буйволів (01.42);
- розведення овець і кіз (01.45);
- розведення свиней (01.46);
- розведення свійської птиці (01.47);
- морське рибальство (03.11);
- прісноводне рибальство (03.12);
- морське рибицтво (аквакультура) (03.21);
- прісноводне рибицтво (аквакультура) (03.22);
- виробництво м'яса (10.11);
- виробництво м'яса свійської птиці (10.12);
- виробництво м'ясних продуктів (10.13);
- перероблення та консервування риби, ракоподібних і молюсків (10.20);
- виробництво фруктових і овочевих соків (10.32);
- виробництво олії та тваринних жирів (10.41);
- виробництво маргарину і подібних харчових жирів (10.42);
- перероблення молока, виробництво масла та сиру (10.51);
- виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості (10.61);

Коментар редакції див. на стор. 10 поточного номера.

- виробництво хліба та хлібобулочних виробів, виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання (10.71);
- виробництво сухарів і сухого печива, виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання (10.72);
- виробництво макаронних виробів і подібних борошняних виробів (10.73);
- виробництво цукру (10.81);
- виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів (10.82);
- виробництво чаю та кави (10.83);
- виробництво прянощів і приправ (10.84);
- виробництво готової їжі та страв (10.85);
- виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів (10.86);
- виробництво інших харчових продуктів, не віднесених до інших угруповань (10.89);
- виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах (10.91);
- виробництво безалкогольних напоїв, виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки (11.07).

Ознаки безумовної реєстрації, зазначені у цьому підпункті, застосовуються протягом періоду дії воєнного стану, введеного відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 "Про введення воєнного стану в Україні".

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 28 лютого 2022 р. № 168, м. Київ

ПИТАННЯ ДЕЯКИХ ВИПЛАТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ, ОСОБАМ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ, ПОЛІЦЕЙСЬКИМ ТА ЇХ СІМ'ЯМ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

На виконання Указів Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 "Про введення воєнного стану в Україні" та № 69 "Про загальну мобілізацію" Кабінет Міністрів України *ПОСТАНОВЛЯЄ*:

1. Установити, що на період дії воєнного стану військовослужбовцям Збройних Сил, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Головного управління розвідки Міністерства оборони, Національної гвардії, Державної прикордонної служби, Управління державної охорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державної спеціальної служби транспорту, військовим прокурорам Офісу Генерального прокурора, особам рядового і начальницького складу Державної служби з надзвичайних ситуацій, співробітникам Служби судової охорони, особам начальницького складу управління спеціальних операцій Національного антикорупційного бюро та поліцейським виплачується додаткова винагорода в розмірі 30000 гривень щомісячно (крім військовослужбовців строкової служби), а тим з них, які беруть безпосередню участь у бойових діях або забезпечують здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії, перебуваючи безпосередньо в районах у період здійснення зазначених заходів (у тому числі військовослужбовцям строкової служби), – розмір цієї додаткової винагороди збільшується до 100000 гривень в розрахунку на місяць пропорційно часу участі у таких діях та заходах.

Виплата такої додаткової винагороди здійснюється на підставі наказів командирів (начальників).

2. Установити, що сім'ям загиблих осіб, зазначених у пункті 1 цієї постанови, виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 15000000 гривень, яка розподіляється рівними частками на всіх отримувачів, передбачених у статті 16¹ Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей".

Якщо сім'я загиблої особи одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої цією постановою, та одноразової грошової допомоги або компенсаційної виплати, встановлених іншими актами законодавства, здійснюється одна з таких виплат за її вибором.

3. Міністерству фінансів опрацювати питання щодо збільшення видатків відповідним розпорядникам бюджетних коштів для забезпечення реалізації цієї постанови.

4. Зупинити до припинення або скасування воєнного стану дію абзацу третього пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 20 січня 2016 р. № 18 "Деякі питання грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та поліцейських" (Офіційний вісник України, 2016 р., № 6, ст. 316).

5. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування та застосовується з 24 лютого 2022 року.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Офіційний телеграм-канал
Повідомлення від 01.03.2022 р.

ФОП ПІШОВ НА ВІЙНУ ТА МАЄ НАЙМАНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ БУДУТЬ НАДАЛІ ЗДІЙСНЮВАТИ ДІЯЛЬНІСТЬ. ЯК ЙОМУ ПРАВИЛЬНО ЦЕ ОФОРМИТИ

Державна податкова служба України у зв'язку з запровадженням воєнного стану в Україні, з огляду на військову агресію Російської Федерації проти України, інформує про наступний порядок дій у зв'язку з неможливістю своєчасного виконання податкових обов'язків, передбачених Податковим кодексом України.

Торгово-промисловою палатою України повідомлено про засвідчення факту настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) з 24 лютого 2022 року.

ДПС інформує, що платники податків відповідно до пп. 112.8.9 п. 112.8 ст. 112 ПК України звільняються від фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень та порушення іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, у зв'язку із настанням форс— мажорних обставин (обставин непереборної сили), засвідчених ТПП України.

У разі відсутності можливості у платника податків своєчасно виконати свій податковий обов'язок, зокрема, щодо дотримання строків сплати податків та зборів, подання звітності, реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних, акцизних накладних в Єдиному реєстрі акцизних накладних, розрахунку коригування у відповідному Реєстрі, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового тощо, платники податків звільняються від відповідальності.

Разом з тим, такі обов'язки мають бути виконані платниками податків одразу після припинення дії форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

Також повідомляємо, що у період дії форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються.

Протягом дії форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) штрафні санкції за порушення законодавства з питань РРО не застосовуються.

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Повідомлення від 01.03.2022 р.

АВТОМАТИЧНО НАРАХОВАНІ ШТРАФИ БУДУТЬ СПИСАНІ

Державна податкова служба України у зв'язку із засвідченням Торгово-промисловою палатою України настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) з 24 лютого 2022 року, інформує, що штрафні санкції та пеня, що наразі відобразиться автоматично в ІКП за порушення податкового законодавства, що зумовлені неможливістю виконання податкового обов'язку платника з огляду на військову агресію Російської Федерації проти України, наприклад, застосовані штрафні санкції за несвоєчасне подання податкової звітності або інші санкції, та внаслідок застосування яких у платника виник податковий борг у зв'язку з їх несплатою, то такі санкції — податковий борг на підставі підпункту 101.2.4 пункту 101.2 ст. 101 Кодексу визнається безнадійним і буде списаний у порядку, визначеному Кодексом.

Щодо дії ліцензій ДПС повідомляє, що з урахуванням положень пп. 112.8.9 п. 112.8 ст. 112 ПК України протягом дії форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) ДПС не будуть застосовуватись штрафні санкції за порушення законодавства щодо здійснення безліцензійної діяльності та не вживатимуться заходи щодо анулювання ліцензії (вважатимуться діючими), по яких під час настання таких форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), засвідчених ТПП України, не сплачено черговий платіж за ліцензію та/або закінчився термін дії ліцензії на право:

— виробництва спирту, оптової та роздрібною торгівлі алкогольними напоями, тютюновими виробами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах;

— виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом.

Разом з тим, такі обов'язки мають бути виконані суб'єктом господарювання одразу після припинення дії форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

ДПС інформує, що рахунки платників податків, що відкриваються у банківських установах у період воєнного стану, будуть працювати незалежно від взяття їх на облік ДПС. У разі ненаправлення органом ДПС у встановлений законодавством термін повідомлення про відмову у взятті рахунка на облік такий рахунок вважається взятим на облік у контролюючому органі за мовчазною згодою, у час та дату отримання фінансовою установою повідомлення (квитанції) контролюючого органу про підтвердження факту прийняття повідомлення до оброблення згідно з порядком подання повідомлень, відповідно до пункту 69.3 статті 69 Податкового кодексу України.

У разі неотримання фінансовою установою повідомлення (квитанції) контролюючого органу про підтвердження факту прийняття повідомлення до оброблення по таким рахункам можуть здійснюватися видаткові операції без отримання підтвердження щодо взяття їх на облік у контролюючому органі у період дії воєнного стану.

Слава Україні!

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Повідомлення з офіційного телеграм-каналу
від 02.03.2022 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО ПРИЗУПИНЕННЯ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ, КАМЕРАЛЬНИХ ТА ФАКТИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

Наказом Державної податкової служби України від 24 лютого 2022 року № 243-о "Про встановлення простою у роботі Державної податкової служби України та її територіальних органах", виданого на підставі Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні" затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" (далі — *Указ*), встановлено простій у роботі Державної податкової служби України та її територіальних органах.

У зв'язку із зазначеним та з урахуванням вимог пп. 102.3.2 п. 102.3 ст. 102 Податкового кодексу України, ДПС повідомляє наступне.

Зупинено проведення документальних, фактичних та камеральних перевірок, що були розпочаті до 24 лютого 2022 року та не були завершеними, на період по останній день календарного місяця (включно) у якому завершиться дія воєнного стану, введеного Указом. Таке зупинення перериває термін проведення перевірки та не потребує прийняття будь-яких додаткових рішень контролюючим органом.

Документальні, фактичні та камеральні перевірки, які мали розпочатися у період з 24 лютого 2022 року та не були розпочаті переносяться на період по останній день календарного місяця (включно) у якому завершиться дія воєнного стану, введеного Указом.

Перебіг строків, встановлених ст. 86 та ст. 56 Податкового кодексу України зупинено на період по останній календарний день місяця (включно), у якому завершиться дія воєнного стану, введеного Указом.

Державна податкова служба України
Повідомлення з офіційного телеграм-каналу
від 02.03.2022 р.

ЩОДО СПЛАТИ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ З ПАЛЬНОГО ВІДЧУЖЕНОГО АБО ВИЛУЧЕНОГО НА ПОТРЕБИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Згідно з нормами Податкового кодексу (підпункт а) пункту 216.3 статті 216 у платників податків не виникає податкових зобов'язань з акцизного податку у разі документального підтвердження, що відповідний підакцизний товар (продукцію) утрачено внаслідок аварії, пожежі, повені чи інших форс-мажорних обставин.

Відповідно до чинного законодавства України, у разі введення на території України або в окремих її місцевостях режиму воєнного стану, військове командування разом із військовими адміністраціями (у разі їх утворення) можуть відчужувати або вилучати майно, що перебуває у державній, приватній або комунальній власності (Закон України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану").

Відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні" в Україні запроваджено воєнний стан.

Торгово-промисловою палатою України повідомлено про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) (<https://uccr.org.ua/press-center/uccr-news/protsedura-zasvidchennia-fors-mazhorkh-obstavyn-z-28-02-2022>).

Враховуючи зазначене, протягом дії воєнного стану пальне, що перебувало у державній, приватній або комунальній власності, відчужене або вилучене як і майно юридичних та фізичних осіб для потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану на потреби Збройних Сил України та оборони України, вважається втраченим унаслідок форс-мажорних обставин у разі якщо відшкодування його вартості не здійснено, та у такому випадку таке відчуження не є реалізацією пального. Податкове зобов'язання з акцизного податку у такому разі не виникає.

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Повідомлення з офіційного телеграм-каналу
від 02.03.2022 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО ПРИЗУПИНЕННЯ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ, КАМЕРАЛЬНИХ ТА ФАКТИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

Наказом Державної податкової служби України від 24 лютого 2022 року № 243-о "Про встановлення простою у роботі Державної податкової служби України та її територіальних органах", виданого на підставі Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" (далі – Указ), встановлено простій у роботі Державної податкової служби України та її територіальних органах.

У зв'язку із зазначеним та з урахуванням вимог пп. 102.3.2 п. 102.3 ст. 102 Податкового кодексу України, ДПС повідомляє наступне.

Зупинено проведення документальних, фактичних та камеральних перевірок, що були розпочаті до 24 лютого 2022 року та не були завершеними, на період по останній день календарного місяця (включно), у якому завершиться дія воєнного стану, введеного Указом. Таке зупинення перериває термін проведення перевірки та не потребує прийняття будь-яких додаткових рішень контролюючим органом.

Документальні, фактичні та камеральні перевірки, які мали розпочатися у період з 24 лютого 2022 року та не були розпочаті переносяться на період по останній день календарного місяця (включно), у якому завершиться дія воєнного стану, введеного Указом.

Перебіг строків, встановлених ст. 86 та ст. 56 Податкового кодексу України зупинено на період по останній календарний день місяця (включно), у якому завершиться дія воєнного стану, введеного Указом.

Інформаційний лист ДПСУ від 01.03.2022 р.

СУМИ КОШТІВ ТА ТОВАРІВ, ПЕРЕРАХОВАНИХ (ПЕРЕДАНИХ) ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКІВ ЗБРОЙНИМ СИЛАМ УКРАЇНИ, ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО СКЛАДУ ВИТРАТ БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ

Згідно з нормами Податкового кодексу України об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є прибуток з джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Кодексу.

Водночас, відповідно до підпункту 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 Кодексу для платників податку, у яких річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує 40 млн гривень, об'єкт оподаткування може визначатися без коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років та коригувань,

визначених підпунктом 140.4.8 пункту 140.4 та підпунктом 140.5.16 пункту 140.5 статті 140 Кодексу), визначені відповідно до положень розділу III Кодексу.

Також відповідно до пункту 33 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України тимчасово, на період проведення антитерористичної операції, коригування, встановлені підпунктом 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 цього Кодексу, не проводяться, починаючи з 1 січня 2015 року, щодо сум коштів або вартості спеціальних засобів індивідуального захисту (каска, бронезилетів, виготовлених відповідно до військових стандартів), технічних засобів спостереження, лікарських засобів та медичних виробів, засобів особистої гігієни, продуктів харчування, предметів речового забезпечення, а також інших товарів, виконаних робіт, наданих послуг за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України, які добровільно перераховані (передані) Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення проведення антитерористичної операції.

Таким чином, коригування фінансового результату до оподаткування на суму вищезазначених коштів та товарів, перерахованих (переданих) платниками податків Збройним силам України та іншим військовим формуванням для потреб забезпечення оборони держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, не здійснюється, тобто такі суми включаються до фінансового результату до оподаткування у складі витрат без обмежень.

Слава Україні!

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ
Роз'яснення від 28.02.2022 р. № 2

ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНУ УКРАЇНИ "ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ" СТОСОВНО ЗАХОДІВ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Відповідно до п. 15 ч. 1 ст. 11 Закону України "Про запобігання корупції" Національне агентство з питань запобігання корупції надає роз'яснення, методичну та консультаційну допомогу, зокрема, щодо застосування положень Закону та прийнятих на його виконання нормативно-правових актів.

Ці Роз'яснення надані для забезпечення однакового застосування положень Закону.

У цих Роз'ясненнях вживаються такі скорочення:

- Закон — Закон України "Про запобігання корупції";
- декларація — декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- ПМ — прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб на 1 січня звітного року (визначається законом про Державний бюджет України на відповідний рік).

1. Щодо необхідності декларування та подання повідомлення про суттєві зміни в майновому стані стосовно майна та грошових коштів, отриманих з 24.02.2022 суб'єктом декларування та членом його сім'ї від третіх осіб для допомоги силам безпеки та оборони України та(або) особам, які постраждали внаслідок агресії Російської Федерації

У декларації зазначаються відомості про доходи, які суб'єкт декларування або члени його сім'ї отримали упродовж звітного періоду (п. 7 ч. 1 ст. 46 Закону).

В умовах військового стану та збройної агресії російської федерації проти України багато суб'єктів декларування та членів їхніх сімей долучені до збору коштів, майна для потреб Української армії та(або) осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії.

Роз'яснюємо, що отримані для таких цілей кошти не є особистим доходом суб'єкта декларування та члена його сім'ї, а натомість є проявом єдності та згуртованості Українського народу в боротьбі з рашистськими загарбниками.

Такі кошти не підлягають відображенню у декларації та повідомленні.

2. Щодо терміну подання щорічної декларації у 2022 році, а також строку подання повідомлення про суттєві зміни в майновому стані

Особи, зазначені у п. 1, пп. "а" і "в" п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону, зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному вебсайті Національного агентства декларацію за минулий рік (ч. 1 ст. 45 Закону).

У разі суттєвої зміни у майновому стані суб'єкта декларування, а саме отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку на суму, яка перевищує 50 ПМ, зазначений суб'єкт у 10-денний строк з моменту отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку зобов'язаний повідомити про це Національне агентство (ч. 4 ст. 52 Закону).

Водночас, беручи до уваги Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затверджений Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні", Національне агентство зазначає, що до перемоги над рашистськими загарбниками та припинення воєнного стану суб'єкти декларування не повинні втрачати час на заповнення та подання декларації та (або) повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, натомість мають докласти всіх можливих зусиль, спрямованих на захист власної свободи, миру в Європі та світі, оборону Української держави.

3. Щодо декларування рухомого ворожого майна, здобутого у бою суб'єктом декларування та членом його сім'ї під час оборони Української держави

За загальним правилом у декларації зазначаються відомості про цінне рухоме майно, вартість якого перевищує 100 ПМ, що належить суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві приватної власності, у тому числі спільної власності, або перебуває в її володінні чи користуванні незалежно від форми правочину, внаслідок якого набуто таке право.

Відомості про транспортні засоби та інші самохідні машини і механізми зазначаються незалежно від їх вартості.

Дані про об'єкт декларування, що перебував у володінні або користуванні суб'єкта декларування або членів його сім'ї, зазначаються в декларації, якщо такий об'єкт перебував у володінні або користуванні станом на останній день звітного періоду або протягом не менше половини днів протягом звітного періоду (п. 3 ч. 1, абз. 3 ч. 2 ст. 46 Закону).

Роз'яснюємо, що під час Української визвольної війни здобуте у бою суб'єктом декларування/членом його сім'ї вороже майно, не підлягає відображенню у декларації, оскільки набуто не внаслідок укладення правочину, а у зв'язку із повномасштабною агресією з 24.02.2022 російської федерації стосовно незалежної і суверенної Української держави як продовження розпочатого у 2014 році підступного нападу РФ на Україну.

Завдяки мужності та звитязі захисників Української держави ворожа військова техніка, зброя та інші обладунки — брукт. Проведення оцінки таких об'єктів відповідно до Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" з метою визначення того, чи перевищує їхня вартість поріг декларування (100 ПМ), є неможливим.

У той же час Національне агентство з питань запобігання корупції продовжує забезпечувати технічну можливість подання повідомлень про суттєві зміни у майновому стані щодо набуття об'єктів, захоплених у рашистській армії, у разі наявності бажання суб'єктів декларування здійснити такі дії.

Слава Україні!

***Голова Національного агентства з питань запобігання корупції
Олександр НОВІКОВ***

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ
Постанова від 28 лютого 2022 року № 26

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОСТАНОВИ ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ ВІД 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ № 18

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України "Про Національний банк України" з метою визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків в період введення воєнного стану Правління Національного банку України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18 "Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану" (зі змінами), такі зміни:

1) постанову після пункту 6 доповнити новим пунктом 6¹ такого змісту:

"6¹. Міністерство оборони України здійснює з відкритих в Національному банку України рахунків операції з переказу коштів у гривні/іноземній валюті на території України/за кордон для забезпечення національної безпеки і оборони, підтримки Збройних Сил України та виконання інших завдань Міністерства оборони України, визначених законодавством України, уключаючи купівлю іноземної валюти для таких цілей, без подання до Національного банку України документів, що підтверджують наявність підстав/зобов'язань для їх проведення. Такі операції здійснюються на підставі платіжного доручення/доручення на купівлю іноземної валюти. Міністерство оборони України забезпечує самостійну перевірку договорів (контрактів) та інших документів, що підтверджують операції, наведені в першому реченні пункту 6¹ цієї постанови, на відповідність вимогам законодавства України";

2) постанову після пункту 20 доповнити новим пунктом 20¹ такого змісту:

"20¹. Резиденти та нерезиденти мають право здійснювати операції з перерахування коштів в іноземній валюті на території України та із-за кордону на спеціальний рахунок Національного банку України для збору коштів на підтримку Збройних Сил України".

2. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

Голова К. ШЕВЧЕНКО

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

01 березня 2022 року

Київ

№ 30

Про внесення змін до постанови Правління Національного
банку України від 24 лютого 2022 року № 18

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків у період введення воєнного стану Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Внести до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18 “Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану” (зі змінами), такі зміни:

1) пункти 5 та 12 викласти в такій редакції:

“5. Заборонити видачу готівкових коштів з рахунку клієнта в іноземній валюті в обсязі, що перевищує в еквіваленті 30 000 гривень в день (видача здійснюється без нарахування та зняття комісій), крім зняття готівкових коштів в іноземній валюті з рахунків:

1) підприємств та установ, що забезпечують виконання мобілізаційних планів (завдань), Уряду України та на підставі окремих дозволів Національного банку України;

2) у філіях, відділеннях банків, які розташовані на територіях, що перебувають під загрозою окупації державою-агресором/державою-окупантом (видача здійснюється у межах залишку коштів на рахунку за наявності готівкових коштів в касі філії/відділення). Рішення про видачу таких коштів приймається керівником філії/відділення банку.”;

“12. Уповноваженим установам забороняється здійснювати за дорученням клієнтів торгівлю валютними цінностями, крім випадків:

1) продажу клієнтами іноземної валюти в готівковій/безготівковій формі банкам, а також в готівковій формі небанківським фінансовим установам та оператору поштового зв'язку. Куплена готівкова валюта небанківськими фінансовими установами та оператором поштового зв'язку протягом операційного дня, включаючи залишки купленої іноземної валюти в касах таких установ на момент прийняття цієї постанови, має бути зарахована на їх власні рахунки в банках не пізніше наступного робочого дня;

2) торгівлі валютними цінностями, що здійснюється банками з іншими банками на умовах “своп”, іноземними фінансовими установами, Національним банком України, міжнародними фінансовими організаціями, членом яких є Україна, та міжнародними фінансовими організаціями, за договорами з якими Україна зобов'язалася забезпечувати правовий режим, що надається іншим міжнародним фінансовим організаціям (далі – МФО);

3) здійснення між банками валютних операцій з обміну іноземної валюти в межах 1 групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 19 квітня 2016 року № 269) (зі змінами);

4) купівлі іноземної валюти з метою проведення валютних операцій, визначених у пункті 14 цієї постанови;

5) купівлі банком іноземної валюти в іншого банку за курсом, визначеним згідно з вимогами абзацу другого/третього пункту 12¹ цієї постанови, виключно для подальшого її продажу клієнту з метою проведення валютних операцій, наведених у пункті 14 цієї постанови.”;

2) у пункті 12¹:

абзац перший викласти в такій редакції:

“12¹. Уповноважені установи здійснюють операції з купівлі за дорученням клієнтів (які дозволені підпунктами 1 та 4 пункту 12 цієї постанови) та продажу безготівкової іноземної валюти:”;

в абзаці другому слова “за офіційним курсом” замінити словами та цифрою “за курсом, що може відхилятися не більше ніж на 1% від офіційного курсу”;

абзац третій після слів “за курсом,” доповнити словами та цифрою “що може відхилятися не більше ніж на 1% від офіційного курсу,”;

3) постанову після пункту 12¹ доповнити новим пунктом 12² такого змісту:
“12². Уповноважені установи здійснюють купівлю у клієнтів готівкової іноземної валюти:

1) в доларах США – за офіційним курсом Національного банку України, який діє в день здійснення операції;

2) в інших іноземних валютах – за курсом, який визначається на підставі офіційного курсу гривні до долара США, що діє в день здійснення операції, а також інформації про поточні курси іноземних валют до долара США (або долара США до іноземних валют) на міжнародних валютних ринках, які отримуються через торговельно-інформаційні системи на момент встановлення готівкового курсу.”;

4) пункт 14 після підпункту 7 доповнити новим підпунктом такого змісту:
“8) розрахунків за кордоном з використанням електронних платіжних засобів або використання електронних платіжних засобів для отримання готівкових коштів.”;

5) постанову після пункту 14 доповнити новим пунктом 14¹ такого змісту:
“14¹. Уповноважені установи здійснюють валютний нагляд за валютним операціями, що дозволені підпунктом 4 пункту 12 та пунктом 14 цієї постанови, в спрощеному вигляді без проведення додаткового аналізу документів (інформації) про валютні операції, джерела походження коштів, що використовуються для їх проведення, та інших заходів, передбачених Положенням про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 8 (зі змінами).”;

6) постанову після пункту 15 доповнити новим пунктом 15¹ такого змісту:
“15¹. Заборонити:

1) зарахування коштів на рахунки клієнтів фізичних осіб за переказами, ініційованими з використанням електронних платіжних засобів, емітованих учасниками міжнародних платіжних систем, що здійснюють свою діяльність на території Російської Федерації та Республіки Білорусь;

2) приймати в Україні електронні платіжні засоби (включаючи перекази, здійснення розрахунків та видачу готівки), емітовані учасниками міжнародних

платіжних систем, що здійснюють свою діяльність на території Російської Федерації та Республіки Білорусь.”;

7) постанову після пункту 17 доповнити новим пунктом 17¹ такого змісту:

“17¹. Рекомендувати банкам в першу чергу здійснювати інкасацію суб’єктів господарювання сфери роздрібної торгівлі із дотриманням таких умов:

1) забезпечення супроводу бригад інкасації охороною силових структур з використанням вогнепальної зброї, у тому числі силами територіальної оборони;

2) за умови безвідмовного прийняття цим суб’єктом господарювання в оплату електронних платіжних засобів в усіх торговельних точках.”;

8) пункт 18 викласти в такій редакції:

“18. Національний банк України щоденно проводить операції з купівлі та продажу доларів США з банками. Такі операції проводяться на умовах тод без обмеження суми в період з 9.00 до 15 години через функціонали торговельно-інформаційних систем Refinitive та Bloomberg, або (за відсутності можливості використовувати функціонали торговельно-інформаційних систем Refinitive та Bloomberg) засобами телефонного зв’язку на умовах попередньої оплати з боку банку. Для здійснення операції, визначеної в пункті 18 цієї постанови, банку необхідно звернутися до Національного банку України через функціонали торговельно-інформаційних систем Refinitive та Bloomberg або засобами телефонного зв’язку (за номерами, які Національний банк України доведе до відома банків окремим повідомленням) із зазначенням обсягу продажу доларів США, який має бути кратним 500 000 доларів США.

Курс операції з:

1) купівлі Національним банком України у банків доларів США визначається на рівні офіційного курсу гривні до долара, що діє в день здійснення такої операції;

2) продажу Національним банком України банкам доларів США визначається на рівні офіційного курсу гривні до долара США, що діє в день здійснення такої операції, збільшений на 1% та округлений до 4 знаків після коми.”;

9) постанову після пункту 18 доповнити новим пунктом 18¹ такого змісту:

“18¹. Національний банк України проводить операції з купівлі-продажу євро з банками. Такі операції проводяться на умовах тод без обмеження суми в період з 10 до 14 години через функціонали торговельно-інформаційних систем

Refinitive та Bloomberg або (за відсутності можливості використовувати функціонали торговельно-інформаційних систем Refinitive та Bloomberg) засобами телефонного зв'язку на умовах попередньої оплати з боку банку. Для здійснення операції, визначеної в пункті 18 цієї постанови, банку необхідно звернутися до Національного банку України через функціонали торговельно-інформаційних систем Refinitive та Bloomberg або засобами телефонного зв'язку (за номерами, які Національний банк України доведе до відома банків окремим повідомленням) із зазначенням обсягу продажу євро, який має бути кратним 500 000 євро.

Курс операції з:

1) купівлі Національним банком України у банків євро визначається як округлене до 4 знаків після коми значення показника, обрахованого на підставі інформації про офіційний курс гривні до долара США, що діє на день здійснення такої операції, та про котирування BFIX долара США до євро;

2) з продажу Національним банком України банкам євро визначається як збільшене на 1% та округлене до 4 знаків після коми значення показника, обрахованого на підставі інформації про офіційний курс гривні до долара США, що діє на день здійснення такої операції, та про котирування BFIX долара до євро.

Під котируванням BFIX долара до євро розуміється значення середньозважених курсових котирувань BGN (Bloomberg Generic Price) долара США до євро на ринку “спот”, які щоденно розраховуються через функціонал торговельно-інформаційною системою Bloomberg станом на 10.00 за київським часом у день здійснення операції.”;

10) пункт 20 виключити.

2. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 40

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВОЄННОГО СТАНУ

(Кодифікований станом на 01.03.2022 р.)

Цей Закон визначає зміст правового режиму воєнного стану, порядок його введення та скасування, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану, гарантії прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб.

Стаття 1. Визначення воєнного стану

1. Воєнний стан — це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

Стаття 2. Правова основа введення воєнного стану

1. Правовою основою введення воєнного стану є Конституція України, цей Закон та указ Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, затверджений Верховною Радою України.

Стаття 3. Військове командування

1. Військовим командуванням, якому згідно з цим Законом надається право разом з органами виконавчої влади, військовими адміністраціями, Радою міністрів Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування запроваджувати та здійснювати заходи правового режиму воєнного стану, є:

Головнокомандувач Збройних Сил України, Командувач об'єднаних сил Збройних Сил України, командувачі видів та окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувачі (начальники) органів військового управління, командири з'єднань, військових частин Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань.

2. Військове командування, в межах повноважень, визначених цим Законом та Указом Президента України про введення воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях, затвердженим Верховною Радою України, видає обов'язкові до виконання накази і директиви з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, здійснення заходів правового режиму воєнного стану.

Стаття 4. Військові адміністрації

1. На територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи — військові адміністрації.

2. Рішення про утворення військових адміністрацій приймається Президентом України за поданням обласних державних адміністрацій або військового командування.

3. Військові адміністрації населених пунктів утворюються в одному чи декількох населених пунктах (селах, селищах, містах), в яких сільські, селищні, міські ради та/або їхні виконавчі органи не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження, у тому числі внаслідок фактичного саморозпуску або самоусунення від виконання своїх повноважень, або їх фактичного невиконання, або припинення їх повноважень згідно із законом.

Військову адміністрацію населеного пункту очолює начальник, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за пропозицією Генерального штабу Збройних Сил України або відповідної обласної державної адміністрації.

Структуру і штатний розпис військових адміністрацій населених пунктів затверджує Головнокомандувач Збройних Сил України за поданням начальника відповідної військової адміністрації.

4. У районі, області військові адміністрації утворюються у разі нескликання сесії відповідно районної, обласної ради у встановлені Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні" строки

або припинення їх повноважень згідно із законом, або для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку. У разі прийняття рішення про утворення районних, обласних військових адміністрацій їх статусу набувають відповідно районні, обласні державні адміністрації, а голови районних, обласних державних адміністрацій набувають статусу начальників відповідних військових адміністрацій.

5. Військові адміністрації населених пунктів формуються з військовослужбовців військових формувань, утворених відповідно до законів України, осіб рядового і начальницького складу правоохоронних органів, служби цивільного захисту, які відряджаються до них у встановленому законодавством порядку для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі, службі в правоохоронних органах, органах та підрозділах цивільного захисту без виключення зі списків особового складу, а також працівників, які уклали з Генеральним штабом Збройних Сил України трудовий договір.

У разі набуття районною, обласною державною адміністрацією статусу відповідно районної, обласної військової адміністрації посади державних службовців у таких адміністраціях можуть замінюватися військовослужбовцями військових формувань, утворених відповідно до законів України, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів, служби цивільного захисту, які відряджаються до них у встановленому законодавством порядку для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі, службі в правоохоронних органах, органах та підрозділах цивільного захисту без виключення зі списків особового складу.

Перелік посад у військових адміністраціях населених пунктів, які підлягають заміщенню військовослужбовцями військових формувань, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів, а також перелік посад, що можуть бути заміщені військовослужбовцями військових формувань, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів у районній, обласній військовій адміністрації, затверджуються Президентом України за поданням Головнокомандувача Збройних Сил України.

6. Фінансування діяльності військових адміністрацій із виконання повноважень органів місцевого самоврядування здійснюється за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів, виконання інших функцій — за рахунок коштів Державного бюджету України.

7. Спрямування, координацію та контроль за діяльністю обласних військових адміністрацій з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, здійснення заходів правового режиму воєнного стану здійснює Генеральний штаб Збройних Сил України, а з інших питань — Кабінет Міністрів України у межах своїх повноважень.

Спрямування, координацію та контроль за діяльністю районних військових адміністрацій з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, здійснення заходів правового режиму воєнного стану здійснює Генеральний штаб Збройних Сил України, обласні військові адміністрації (у разі їх утворення), а з інших питань — Кабінет Міністрів України, обласні державні адміністрації у межах своїх повноважень.

Загальне керівництво діяльністю військових адміністрацій населених пунктів здійснюють керівники відповідних районних державних адміністрацій або начальники районних військових адміністрацій (у разі їх утворення).

Безпосереднє керівництво військовими адміністраціями здійснюють їхні начальники.

8. Військові адміністрації населених пунктів, а також районні, обласні військові адміністрації, утворені у зв'язку з нескликанням сесії відповідно районної, обласної ради у встановлені Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні" строки, здійснюють свої повноваження до дня першого засідання першої сесії відповідної ради, обраної після скасування воєнного стану. У разі створення районних, обласних військових адміністрацій для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку такі адміністрації здійснюють свої повноваження до скасування воєнного стану.

9. У зв'язку з утворенням військових адміністрацій населених пунктів повноваження військово-цивільних адміністрацій цих населених пунктів припиняються з дня початку здійснення відповідною військовою адміністрацією своїх повноважень.

У разі утворення районних, обласних військових адміністрацій у день набрання чинності актом Президента України про їх утворення припиняються повноваження відповідних районних, обласних військово-цивільних адміністрацій.

Стаття 5. Порядок введення воєнного стану

1. Пропозиції щодо введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях на розгляд Президентів України подає Рада національної безпеки і оборони України.

2. У разі прийняття рішення щодо необхідності введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях Президент України видає указ про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях і негайно звертається до Верховної Ради України щодо його затвердження та подає одночасно відповідний проект закону.

3. Указ Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, затверджений Верховною Радою України, підлягає негайному оголошенню через засоби масової інформації або оприлюдненню в інший спосіб.

4. У разі оголошення указу Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях Верховна Рада України збирається на засідання у дводенний строк без скликання та розглядає питання щодо затвердження указу Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях у порядку, встановленому Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

5. У разі оголошення указу Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях керівники органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності зобов'язані сприяти негайному прибуттю народних депутатів України на засідання Верховної Ради України та здійсненню їхніх повноважень.

6. Указ Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, затверджений Верховною Радою України, офіційно оприлюднюється разом із законом щодо затвердження такого указу Президента України та набирає чинності одночасно з набранням чинності таким законом.

Стаття 6. Указ Президента України про введення воєнного стану

1. В указі Президента України про введення воєнного стану зазначаються:

- 1) обґрунтування необхідності введення воєнного стану;
- 2) межі території, на якій вводиться воєнний стан, час введення і строк, на який він вводиться;
- 3) завдання військового командування, військових адміністрацій, органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо запровадження і здійснення заходів правового режиму воєнного стану;
- 4) завдання суб'єктам забезпечення цивільного захисту щодо приведення єдиної державної системи цивільного захисту, її функціональних та територіальних підсистем у готовність до виконання завдань за призначенням в особливий період;
- 5) вичерпний перелік конституційних прав і свобод людини і громадянина, які тимчасово обмежуються у зв'язку з введенням воєнного стану із зазначенням строку дії цих обмежень, а також тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень;
- 6) інші питання, що впливають із цього Закону.

Стаття 7. Припинення та скасування воєнного стану

1. Воєнний стан на всій території України або в окремих її місцевостях припиняється після закінчення строку, на який його було введено.

2. До закінчення строку, на який було введено воєнний стан, та за умови усунення загрози нападу чи небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності Президент України може прийняти указ про скасування воєнного стану на всій території України або в окремих її місцевостях, про що має бути негайно оголошено через засоби масової інформації.

Стаття 8. Заходи правового режиму воєнного стану

1. В Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан, військове командування разом із військовими адміністраціями (у разі їх утворення) можуть самостійно або із залученням органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування запроваджувати та здійснювати в межах тимчасових обмежень конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, передбачених указом Президента України про введення воєнного стану, такі заходи правового режиму воєнного стану:

1) встановлювати (посилювати) охорону об'єктів державного значення, об'єктів державного значення національної транспортної системи України та об'єктів, що забезпечують життєдіяльність населення, і вводити особливий режим їх роботи. Порядок встановлення (посилення) охорони таких об'єктів та їх перелік, що із введенням воєнного стану підлягають охороні, а також порядок особливого режиму їх роботи затверджуються Кабінетом Міністрів України;

2) запроваджувати трудову повинність для працездатних осіб, не залучених до роботи в оборон-

ній сфері та сфері забезпечення життєдіяльності населення і не заброньованих за підприємствами, установами та організаціями на період дії воєнного стану з метою виконання робіт, що мають оборонний характер, а також ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, які виникли в період дії воєнного стану, та залучати їх в умовах воєнного стану до суспільно корисних робіт, що виконуються для задоволення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів і сил цивільного захисту, забезпечення функціонування національної економіки та системи забезпечення життєдіяльності населення і не потребують, як правило, спеціальної професійної підготовки осіб. За працівниками, залученими до виконання суспільно корисних робіт, на час виконання таких робіт зберігається попереднє місце роботи (посада). Порядок залучення працездатних осіб в умовах воєнного стану до суспільно корисних робіт та питання їхнього соціального захисту з урахуванням вимог закону визначаються Кабінетом Міністрів України;

3) використовувати потужності та трудові ресурси підприємств, установ і організацій усіх форм власності для потреб оборони, змінювати режим їхньої роботи, проводити інші зміни виробничої діяльності, а також умов праці відповідно до законодавства про працю;

4) примусово відчужувати майно, що перебуває у приватній або комунальній власності, вилучати майно державних підприємств, державних господарських об'єднань для потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану в установленому законом порядку та видавати про це відповідні документи встановленого зразка;

5) запроваджувати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, комендантську годину (заборону перебування у певний період доби на вулицях та в інших громадських місцях без спеціально виданих перепусток і посвідчень), а також встановлювати спеціальний режим світломаскування;

6) встановлювати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, особливий режим в'їзду і виїзду, обмежувати свободу пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також рух транспортних засобів;

7) перевіряти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, документи у осіб, а в разі потреби проводити огляд речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян, за винятком обмежень, встановлених Конституцією України;

8) забороняти проведення мирних зборів, мітингів, походів і демонстрацій, інших масових заходів;

9) порушувати у порядку, визначеному Конституцією та законами України, питання про заборону діяльності політичних партій, громадських об'єднань, якщо вона спрямована на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підлив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення;

10) встановлювати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, заборону або обмеження на вибір місця перебування чи місця проживання осіб на території, на якій діє воєнний стан;

11) регулювати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, роботу постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, поліграфічних підприємств, видавництва, телерадіоорганізацій, телерадіоцентрів та інших підприємств, установ, організацій і закладів культури та засобів масової інформації, а також використовувати місцеві радіостанції, телевізійні центри та друкарні для військових потреб і проведення роз'яснювальної роботи серед військ і населення; забороняти роботу приймально-передавальних радіостанцій особистого і колективного користування та передачу інформації через комп'ютерні мережі;

12) у разі порушення вимог або невиконання заходів правового режиму воєнного стану вилучати у підприємств, установ і організацій усіх форм власності, окремих громадян електронне комунікаційне обладнання, телевізійну, відео- і аудіоапаратуру, комп'ютери, а також у разі потреби інші технічні засоби зв'язку;

13) забороняти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, торгівлю зброєю, сильнодіючими хімічними і отруйними речовинами, а також алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі;

14) встановлювати особливий режим у сфері виробництва та реалізації лікарських засобів, які мають у своєму складі наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, інші сильнодіючі речовини, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України;

15) вилучати у підприємств, установ і організацій навчальну та бойову техніку, вибухові, радіоактивні речовини і матеріали, сильнодіючі хімічні та отруйні речовини;

16) забороняти громадянам, які перебувають на військовому або спеціальному обліку у

Міністерстві оборони України, Службі безпеки України чи Службі зовнішньої розвідки України, змінювати місце проживання (місце перебування) без дозволу військового комісара або керівника відповідного органу Служби безпеки України чи Служби зовнішньої розвідки України; обмежувати проходження альтернативної (невійськової) служби;

17) встановлювати для фізичних і юридичних осіб військово-квартирну повинність з розквартирування військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу правоохоронних органів, особового складу служби цивільного захисту, евакуйованого населення та розміщення військових частин, підрозділів і установ;

18) встановлювати порядок використання фонду захисних споруд цивільного захисту;

19) проводити евакуацію населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення, згідно з переліком, що затверджується Кабінетом Міністрів України;

20) запроваджувати у разі необхідності у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, нормоване забезпечення населення основними продовольчими і непродовольчими товарами;

21) пункт 21 частини першої статті 8 виключено;

22) вживати додаткових заходів щодо посилення охорони державної таємниці;

23) інтернувати (примусово оселяти) громадян іноземної держави, яка загрожує нападом чи здійснює агресію проти України;

24) здійснювати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, обов'язкову евакуацію затриманих осіб, що перебувають в ізоляторах тимчасового тримання; підозрюваних, обвинувачених осіб, щодо яких застосовано запобіжний захід — тримання під вартою, що перебувають в слідчих ізоляторах; етапування засуджених осіб, які відбувають такі покарання, як арешт, обмеження волі, позбавлення волі на певний строк та довічне ув'язнення, з установ виконання покарань, розташованих у місцевостях, наближених до районів, де ведуться бойові дії, до відповідних установ, які розташовані в безпечній місцевості.

2. У місцевостях, де ведуться бойові дії, запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану покладається безпосередньо на військове командування та військові адміністрації (у разі їх утворення).

3. Частину третю статті 8 виключено.

Стаття 9. Здійснення органами державної влади та органами місцевого самоврядування повноважень в умовах воєнного стану

1. В умовах воєнного стану Президент України та Верховна Рада України діють виключно на підставі, в межах повноважень та в спосіб, визначені Конституцією та законами України.

2. Кабінет Міністрів України, інші органи державної влади, військове командування, військові адміністрації, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування здійснюють повноваження, надані їм Конституцією України, цим та іншими законами України.

Стаття 10. Неприпустимість припинення повноважень органів державної влади, інших державних органів в умовах воєнного стану

1. У період воєнного стану не можуть бути припинені повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також судів, органів прокуратури України, органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, та органів, підрозділи яких здійснюють контррозвідальну діяльність.

Стаття 11. Діяльність Президента України в умовах воєнного стану

1. Президент України в умовах воєнного стану:

1) здійснює загальне керівництво запровадженням та виконанням заходів правового режиму воєнного стану;

2) приймає за пропозицією Ради національної безпеки і оборони України рішення щодо залучення Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів до здійснення заходів правового режиму воєнного стану;

3) здійснює стратегічне керівництво Збройними Силами України, іншими військовими формуваннями та правоохоронними органами через Генеральний штаб Збройних Сил України;

4) визначає порядок проходження військової служби.

2. У разі закінчення строку повноважень Президента України під час дії воєнного стану його

повноваження продовжуються до вступу на пост новообраного Президента України, обраного після скасування воєнного стану.

3. Повноваження Президента України, передбачені Конституцією України, в умовах воєнного стану не можуть бути обмежені.

Стаття 12. Діяльність Верховної Ради України в умовах воєнного стану

1. Верховна Рада України в разі введення воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях працює в сесійному режимі.

2. У разі закінчення строку повноважень Верховної Ради України під час дії воєнного стану її повноваження продовжуються до дня першого засідання першої сесії Верховної Ради України, обраної після скасування воєнного стану.

3. Повноваження Верховної Ради України, передбачені Конституцією України, в умовах воєнного стану не можуть бути обмежені.

Стаття 12¹. Діяльність Кабінету Міністрів України в умовах воєнного стану

1. Кабінет Міністрів України в разі введення воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях:

1) працює відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України в умовах воєнного стану;

2) розробляє та вводить в дію План запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в окремих місцевостях України з урахуванням загроз та особливостей конкретної ситуації, яка склалася;

3) організовує та здійснює керівництво центральними та іншими органами виконавчої влади в умовах воєнного стану.

Стаття 12². Діяльність судів, органів

та установ системи правосуддя в умовах воєнного стану

1. В умовах правового режиму воєнного стану суди, органи та установи системи правосуддя діють виключно на підставі, в межах повноважень та в спосіб, визначені Конституцією України та законами України.

2. Повноваження судів, органів та установ системи правосуддя, передбачені Конституцією України, в умовах правового режиму воєнного стану не можуть бути обмежені.

Стаття 13. Особливості дії нормативно-правових актів в умовах воєнного стану

1. Нормативно-правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим, рішення Ради міністрів Автономної Республіки Крим, рішення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, які стосуються прав і свобод людини і громадянина, що обмежуються у зв'язку з введенням воєнного стану, тимчасово не застосовуються.

Стаття 14. Повноваження Генерального штабу Збройних Сил України

1. Генеральний штаб Збройних Сил України:

1) бере участь у підготовці проекту типового плану запровадження та забезпечення правового режиму воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях;

2) організовує підготовку та здійснює керівництво Збройними Силами України, з'єднаннями, частинами та органами інших військових формувань і правоохоронних органів під час виконання ними заходів правового режиму воєнного стану;

3) організовує діяльність військових адміністрацій, командувань видів Збройних Сил України, управлінь оперативних командувань, командувань військових з'єднань та частин Збройних Сил України на території, на якій введено воєнний стан;

4) розробляє та вносить на розгляд Ради національної безпеки і оборони України пропозиції щодо залучення інших військових формувань та правоохоронних органів до здійснення заходів правового режиму воєнного стану.

Стаття 15. Повноваження військових адміністрацій

1. Військові адміністрації у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України "Про оборону України", "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію", цим Законом та іншими нормативно-правовими актами. Повноваження військових адміністрацій здійснюються ними в порядку, визначеному законами України для здійснення повноважень відповідних місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

2. Військові адміністрації населених пунктів на відповідній території здійснюють повноваження із:

1) запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану;

- 2) забезпечення ефективного використання природних, трудових і фінансових ресурсів;
- 3) залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності до участі в комплексному соціально-економічному розвитку сіл, селищ, міст, координації цієї роботи на відповідній території;
- 4) розміщення на договірних засадах замовлень на виробництво продукції, виконання робіт (послуг), необхідних для територіальної громади, на підприємствах, в установах та організаціях;
- 5) складання та затвердження місцевого бюджету, внесення змін до нього, забезпечення виконання відповідного бюджету;
- 6) встановлення ставок місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України, якщо рішення відповідної ради з цих питань не прийнято;
- 7) прийняття рішень щодо надання відповідно до законодавства пільг зі сплати місцевих податків і зборів, якщо рішення відповідної ради з цих питань не прийнято;
- 8) встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів, які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги;
- 9) залучення на договірних засадах коштів підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на відповідній території, та коштів населення, а також бюджетних коштів на будівництво, розширення, ремонт і утримання на пайових засадах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури та на заходи щодо охорони навколишнього природного середовища;
- 10) управління об'єктами житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню;
- 11) встановлення для підприємств, установ та організацій, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, розміру частки прибутку, яка підлягає зарахуванню до місцевого бюджету;
- 12) здійснення управління майном, яке перебуває у комунальній власності відповідної територіальної громади (крім вирішення питань відчуження, у тому числі і шляхом приватизації комунального майна та надання комунального майна в оренду на строк понад один рік);
- 13) надання допомоги власникам квартир (будинків) в їх відбудові у разі пошкодження в результаті проведення бойових дій, терористичних актів, диверсій; організації за рахунок власних коштів і на пайових засадах будівництва, реконструкції і ремонту об'єктів комунального господарства та соціального призначення, житлових будинків, а також шляхів місцевого значення; виконання або делегування на конкурсній основі генеральній будівельній організації (підрядній організації) функцій замовника на будівництво, реконструкцію і ремонт житла, інших об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури комунальної власності;
- 14) надання відповідно до закону містобудівних умов і обмежень забудови земельних ділянок;
- 15) управління навчальними закладами, закладами охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, які належать територіальним громадам або передані їм, молодіжними підлітковими закладами за місцем проживання; організації їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення;
- 16) забезпечення соціально-культурних закладів, які перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, а також населення паливом, електроенергією, газом та іншими енергоносіями; вирішення питань водопостачання, відведення та очищення стічних вод; здійснення контролю за якістю питної води;
- 17) вирішення питань про надання за рахунок коштів місцевих бюджетів ритуальних послуг у зв'язку із похованням самотніх громадян, ветеранів війни та праці, а також інших категорій малозабезпечених громадян; надання допомоги на поховання громадян в інших випадках, передбачених законодавством;
- 18) сприяння організації призову громадян на строкову військову та альтернативну (невійськову) службу, а також їх мобілізації, підготовці молоді до служби в Збройних Силах України, організації навчальних (перевірочних) та спеціальних військових зборів; забезпечення доведення до підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, а також населення наказу військового комісара про оголошення мобілізації;
- 19) бронювання робочих місць для військовозобов'язаних на підприємствах, в установах та організаціях відповідно до законодавства;
- 20) організації та участі у здійсненні заходів, пов'язаних із мобілізаційною підготовкою та цивільним захистом;

21) вирішення відповідно до законодавства питань, пов'язаних із наданням військовим частинам, установам, навчальним закладам Збройних Сил України службових приміщень і жилої площі, інших об'єктів, а також комунально-побутових послуг; здійснення контролю за їх використанням, наданням послуг;

22) сприяння організації виробництва і поставок у війська підприємствами та організаціями, що перебувають у комунальній власності, замовленої продукції, послуг, енергоресурсів;

23) здійснення заходів щодо створення належних умов для функціонування пунктів пропуску через державний кордон України;

24) сприяння Державній прикордонній службі України у підтриманні відповідного режиму на державному кордоні;

25) встановлення посиленої охорони важливих об'єктів національної економіки та об'єктів, які забезпечують життєдіяльність населення;

26) вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин (крім вирішення питань відчуження з комунальної власності земельних ділянок та надання таких земельних ділянок в оренду на строк понад один рік);

27) вирішення відповідно до закону питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення строком не більше одного року, а також про скасування такого дозволу;

28) створення відповідно до закону за рахунок коштів місцевого бюджету установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, призначення і звільнення керівників цих установ, залучення в установленому законом порядку фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги;

29) сприяння діяльності суду, органів прокуратури, юстиції, служби безпеки, органів Національної поліції, адвокатури і Державної кримінально-виконавчої служби України;

30) заслуховування інформації прокурорів та керівників органів Національної поліції про стан законності, боротьби із злочинністю, охорони громадської безпеки і порядку та результати діяльності на відповідній території;

31) скасування актів виконавчих органів відповідної ради, які не відповідають Конституції, законам України, іншим актам законодавства, рішенням відповідної ради, прийнятим у межах її повноважень;

32) встановлення відповідно до законодавства правил з питань забезпечення в населеному пункті чистоти і порядку, торгівлі на ринках, додержання тиші в громадських місцях, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;

33) прийняття у межах, визначених законом, рішень з питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями;

34) прийняття рішення про дострокове припинення повноважень органів територіальної самоорганізації населення у випадках, передбачених законом;

35) створення відповідно до законодавства комунальних аварійно-рятувальних служб; вирішення питань про чисельність працівників таких служб, витрати на їх утримання; розроблення та здійснення заходів щодо матеріально-технічного забезпечення діяльності комунальних аварійно-рятувальних служб;

36) забезпечення централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб на відповідній території, та інших архівних документів, що не належать до Національного архівного фонду;

37) вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів, знешкодження та захоронення трупів тварин;

38) організації місцевих ринків;

39) встановлення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад;

40) затвердження маршрутів і графіків руху місцевого пасажирського транспорту незалежно від форми власності, узгодження цих питань стосовно транзитного пасажирського транспорту у випадках, передбачених законодавством;

41) забезпечення утримання в належному стані кладовищ, інших місць поховання та їх охорони;

42) залучення підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, до участі в обслуговуванні населення засобами транспорту і зв'язку;

43) прийняття рішень про заборону торгівлі зброєю, сильнодіючими хімічними і отруйними речовинами, а також алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі.

Військові адміністрації населених пунктів здійснюють делеговані повноваження органів виконавчої влади, надані органам місцевого самоврядування законами України.

3. Районні, обласні військові адміністрації здійснюють на відповідній території, поряд із повноваженнями місцевих державних адміністрацій, повноваження із запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, а районні, обласні військові адміністрації, утворені у зв'язку з нескликанням сесії відповідно районної, обласної ради у встановлені Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні" строки, також здійснюють повноваження із:

1) складання та затвердження відповідно районних, обласних бюджетів, внесення змін до них, затвердження звітів про їх виконання; розподілу переданих з державного бюджету коштів у вигляді дотацій, субвенцій відповідно між районними бюджетами, місцевими бюджетами міст обласного значення, сіл, селищ, міст районного значення;

2) здійснення управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, що перебувають у управлінні районних і обласних рад (крім вирішення питань відчуження, у тому числі шляхом приватизації, таких об'єктів); призначення і звільнення їх керівників;

3) вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин (крім вирішення питань відчуження з комунальної власності земельних ділянок);

4) вирішення згідно із законом питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів відповідно районного, обласного значення, а також про скасування такого дозволу;

5) встановлення правил користування водозабірними спорудами, призначеними для задоволення питних, побутових та інших потреб населення, зон санітарної охорони джерел водопостачання, обмеження або заборони використання підприємствами питної води у промислових цілях;

6) прийняття у межах, визначених законом, рішень з питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями;

7) встановлення посиленої охорони важливих об'єктів національної економіки та об'єктів, які забезпечують життєдіяльність населення;

8) прийняття рішень про звернення до суду щодо визнання незаконними актів місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальних громад у сфері їх спільних інтересів;

9) заслуховування інформації прокурорів та керівників органів Національної поліції про стан законності, боротьби зі злочинністю, охорони громадської безпеки і порядку та результати діяльності на відповідній території;

10) встановлення у порядку та межах, визначених законодавством, тарифів на житлово-комунальні послуги;

11) прийняття рішень про заборону торгівлі зброєю, сильнодіючими хімічними і отруйними речовинами, а також алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі.

4. Начальник військової адміністрації:

1) забезпечує на відповідній території додержання Конституції і законів України, виконання актів Президента України та відповідних органів виконавчої влади;

2) організовує роботу відповідної військової адміністрації та здійснює керівництво її діяльністю, несе персональну відповідальність за виконання військовою адміністрацією покладених на неї повноважень;

3) призначає на посади та звільняє з посад посадових і службових осіб, інших працівників відповідної військової адміністрації;

4) є розпорядником бюджетних коштів;

5) представляє відповідну військову адміністрацію та територіальну громаду у відносинах із державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, громадянами;

6) звертається до суду щодо визнання незаконними актів органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, які обмежують права та інтереси територіальної громади;

7) укладає від імені територіальної громади, відповідної військової адміністрації договори згідно із законодавством;

8) видає накази та розпорядження у межах своїх повноважень, які мають таку ж юридичну силу,

що і рішення відповідної ради (рад). Накази, видані в межах повноважень місцевих рад, мають бути оприлюднені, крім тих, що містять інформацію з обмеженим доступом;

9) веде особистий прийом громадян та забезпечує на відповідній території додержання законодавства щодо розгляду звернень громадян та громадських об'єднань.

Стаття 16. Залучення військових формувань та правоохоронних органів до здійснення заходів правового режиму воєнного стану

1. За рішенням Ради національної безпеки і оборони України, введеним у дію в установленому порядку указом Президента України, утворені відповідно до законів України військові формування залучаються разом із правоохоронними органами до вирішення завдань, пов'язаних із запровадженням і здійсненням заходів правового режиму воєнного стану, згідно з їх призначенням та специфікою діяльності.

Стаття 17. Сприяння діяльності військового командування та військових адміністрацій

1. Органи державної влади України, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, громадські об'єднання, а також громадяни зобов'язані сприяти діяльності військового командування та військових адміністрацій у запровадженні та здійсненні заходів правового режиму воєнного стану на відповідній території.

Стаття 18. Взаємодія військового командування та військових адміністрацій з органами державної влади в умовах воєнного стану

1. Порядок взаємодії військового командування та військових адміністрацій з міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади щодо забезпечення додержання правового режиму воєнного стану, захисту безпеки громадян та інтересів держави, а також підпорядкування чи оперативного підпорядкування їм інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, або їх з'єднань, військових частин, установ та організацій визначається Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України.

Стаття 19. Гарантії законності в умовах воєнного стану

1. В умовах воєнного стану забороняються:
 - зміна Конституції України;
 - зміна Конституції Автономної Республіки Крим;
 - проведення виборів Президента України, а також виборів до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування;
 - проведення всеукраїнських та місцевих референдумів;
 - проведення страйків, масових зібрань та акцій.
2. Верховна Рада України не пізніше ніж у дев'яностоденний строк з дня припинення чи скасування воєнного стану, якщо чергові або позачергові вибори до відповідних органів мали бути проведені в період, на який було введено воєнний стан, приймає рішення про призначення виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих виборів.

Стаття 20. Правовий статус та обмеження прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах воєнного стану

1. Правовий статус та обмеження прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах воєнного стану визначаються відповідно до Конституції України та цього Закону.
2. В умовах воєнного стану не можуть бути обмежені права і свободи людини і громадянина, передбачені частиною другою статті 64 Конституції України.
3. У процесі трудової діяльності осіб, щодо яких запроваджена трудова повинність, забезпечується дотримання таких стандартів, як мінімальна заробітна плата, мінімальний термін відпустки та час відпочинку між змінами, максимальний робочий час, врахування стану здоров'я особи тощо. На час залучення працюючої особи до виконання трудової повинності поза місцем її роботи за трудовим договором за нею після закінчення виконання таких робіт зберігається відповідне робоче місце (посада).

Стаття 21. Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та юридичних осіб іноземних держав в умовах воєнного стану

1. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства, юридичних осіб іноземних держав, які перебувають на території України під час дії воєнного стану, визначається Конституцією та законами України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 22. Неприпустимість використання правового режиму воєнного стану для захоплення влади та порушення прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб

1. Введення воєнного стану не може бути підставою для застосування тортур, жорстокого чи принижуючого людську гідність поводження або покарання. Будь-які спроби використати введення воєнного стану для захоплення влади тягнуть за собою відповідальність згідно із законом.

Стаття 23. Відшкодування збитків, завданих під час введення воєнного стану або повернення майна, що збереглося

1. Примусове відчуження майна, що перебуває у приватній або комунальній власності, в умовах правового режиму воєнного стану, якщо не було здійснено попереднє повне відшкодування вартості такого майна, тягне за собою наступне повне відшкодування його вартості в порядку, визначеному законом.

2. Якщо майно, що було примусово відчужене у юридичних і фізичних осіб, після скасування правового режиму воєнного стану збереглося, колишній власник або уповноважена ним особа має право вимагати у судовому порядку повернення такого майна на умовах, визначених законом.

3. Колишній власник майна, примусово відчуженого у зв'язку із запровадженням та здійсненням заходів правового режиму воєнного стану, може вимагати взамін надання йому іншого майна, якщо це можливо.

Стаття 24. Інформування Генерального секретаря ООН та іноземних держав

1. Україна відповідно до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права у разі введення воєнного стану негайно повідомляє через Генерального секретаря ООН державам, які беруть участь у цьому пакті, про обмеження прав і свобод людини і громадянина, що є відхиленням від зобов'язань за Міжнародним пактом, та про межу цих відхилень і причини прийняття такого рішення.

2. У повідомленні зазначається також дата припинення дії відповідних відхилень від зобов'язань, передбачених Міжнародним пактом про громадянські та політичні права.

3. Про зміни межі відхилень від зобов'язань за Міжнародним пактом про громадянські та політичні права або строку дії обмежень прав і свобод та причин прийняття такого рішення Україна повідомляє Генерального секретаря ООН у порядку, визначеному частинами першою та другою цієї статті.

Стаття 25. Відповідальність за порушення правового режиму воєнного стану

1. Особи, винні у порушенні вимог або невиконанні заходів правового режиму воєнного стану, притягаються до відповідальності згідно із законом.

Стаття 26. Правосуддя в умовах воєнного стану

1. Правосуддя на території, на якій введено воєнний стан, здійснюється лише судами. На цій території діють суди, створені відповідно до Конституції України.

2. Скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства забороняється.

3. У разі неможливості здійснювати правосуддя судами, які діють на території, на якій введено воєнний стан, законами України може бути змінена територіальна підсудність судових справ, що розглядаються в цих судах, або в установленому законом порядку змінено місцезнаходження судів.

4. Створення надзвичайних та особливих судів не допускається.

Стаття 27. Контроль за діяльністю військового командування, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування

1. Контроль за діяльністю військового командування, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану здійснює Рада національної безпеки і оборони України.

Стаття 28. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
Нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.
2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України "Про правовий режим воєнного стану" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 28, ст. 224; 2003 р., № 27, ст. 209; 2009 р., № 19, ст. 258; 2010 р., № 12, ст. 119; 2013 р., № 15, ст. 99, № 21, ст. 208, № 41, ст. 550; 2015 р., № 16, ст. 110).
- 2¹. У разі введення воєнного стану в окремих місцевостях у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях:
 - 1) у день набрання чинності актом Президента України про утворення військової адміністрації припиняються згідно із цим Законом повноваження:
 - обласної ради, її виконавчого апарату, посадових та службових осіб місцевого самоврядування, які працюють у цих органах, — у разі утворення відповідної обласної військової адміністрації;
 - районної ради, її виконавчого апарату, посадових та службових осіб місцевого самоврядування, які працюють у цих органах, — у разі утворення відповідної районної військової адміністрації;
 - сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад, їх виконавчих органів, сільських, селищних, міських голів, інших посадових та службових осіб місцевого самоврядування, які працюють у цих органах місцевого самоврядування, старост — у разі утворення військової адміністрації відповідного населеного пункту (населених пунктів);
 - 2) районні, обласні військові адміністрації здійснюють на відповідній території, разом із повноваженнями місцевих державних адміністрацій, повноваження із запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, а також здійснюють повноваження, передбачені пунктами 1—10 частини третьої статті 15 цього Закону;
 - 3) військові адміністрації населених пунктів, районні, обласні військові адміністрації здійснюють свої повноваження до дня першого засідання першої сесії відповідної ради, обраної після скасування воєнного стану;
 - 4) спрямування, координацію та контроль за діяльністю обласних військових адміністрацій з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, здійснення заходів правового режиму воєнного стану здійснює Об'єднаний оперативний штаб Збройних Сил України при загальному керівництві Генерального штабу Збройних Сил України, а з інших питань — Кабінет Міністрів України у межах своїх повноважень; спрямування, координацію та контроль за діяльністю районних військових адміністрацій з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, здійснення заходів правового режиму воєнного стану здійснюють обласні військові адміністрації, а з інших питань — Кабінет Міністрів України, обласні державні адміністрації у межах своїх повноважень;
 - 5) Генеральний штаб Збройних Сил України здійснює повноваження, передбачені пунктами 1, 3 і 4 статті 14 цього Закону, а також з організації підготовки та здійснення загального керівництва Збройними Силами України, з'єднаннями, частинами та органами інших утворених відповідно до законів України військових формувань і правоохоронних органів під час виконання ними заходів правового режиму воєнного стану;
 - 6) Командувач об'єднаних сил здійснює безпосереднє керівництво силами і засобами Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які безпосередньо залучаються до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та правового режиму воєнного стану, через відповідні органи військового управління.
3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:
 - підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України законопроект про внесення змін до Закону України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану" у зв'язку з прийняттям цього Закону;
 - прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону, та привести свої рішення у відповідність із цим Законом;
 - забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ

12 травня 2015 року

№ 389-VIII

О, продавчиня із генделика — з ружжом
 Вкопалася межі бруківки лисої:
 Її сусід, із третього, прикриє, якщо що —
 Коктейлем із горілкою і склом!
 ...Дитина каже: "Мамонька, не бійся!"
 А з вікон лине: хто й чому — ху@ло.
 Під час війни — зриваються всі маски,
 І бачимо — хто є, і ким.
 В казки не віритимемо, солодкі, й лясі!
 ...Втрачаємо близьких.

01.03.2022 р.

Київський поет Євгеній Юхниця

Щодня о 12:00 нове на сайті

<http://www.poetryclub.com.ua/>

Надсилайте свої різноманітні твори!

<http://cynepknuzh.com/mozaika-metafor-sjuzheti-i-harakter.html>

"Все про бухгалтерський облік" — професійна бухгалтерська газета, заснована в 1993 р.

Засновник і видавець — ТОВ "Редакція газети "Все про бухгалтерський облік"

Свідоцтво про державну реєстрацію сер. КВ № 3895 від 20.12.99 р.

Передплатний індекс 33594

© "Все про бухгалтерський облік", 2022.

Відтворення матеріалів у будь-якій формі повністю або частково можливе тільки з письмового дозволу редакції.

Рукописи не рецензуються та не повертаються.

Редакція залишає за собою право:

— відповідати на запитання виключно передплатників;
 — редагувати надіслані матеріали.

Відповідальність за точність викладених фактів покладається на авторів. Редакція може не поділяти точки зору авторів.

Директор газети: Хусід А. В.

Відповідальний за випуск: Башинський О. В.

Питання передплати та доставки за тел.:

(044) 365-0282; (067) 325-6058

Рекламний відділ: (067) 500-7496

Консультаційна лінія газети:
 0-800-215-003

Адреса редакції: 04073, м. Київ, а/с 133.

Адреса сайту: www.vobu.ua

Загальні питання: info@vobu.com.ua

Відділ передплати: peredplata@vobu.com.ua

Рекламний відділ: reklamist@vobu.com.ua

Консультаційний відділ: konsult@vobu.com.ua

ВІДБУ "БІС": dialog@vobu.com.ua

Віддруковано в друкарні ТОВ "МЕТА-ПОЛІГРАФ", м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
 тел.: (044) 581-6815

